

Стенографски дневник

НА

42. заседание

Петък, 15 март 1946 г.

(Открито в 15 ч. 40 м.)

Председателствувал председателят Васил Коларов.

Секретари: Костадин Трендафилов и Стефан Стефанов.

СЪДЪРЖАНИЕ:

	Стр.	Стр.	
Съобщения:			
Отпуски	461	Говорил министър генерал-полковник Дамян Велчев	461
Законопроекти	461	б) Министерството на войната — трудови войски (Приемане)	464
По дневния ред:		в) Министерството на външните работи и на изповеданията (Приемане)	469
Приемане оставката на народния представител Славя Пушкарков като член на парламентарната комисия по Министерството на земеделието и държавните имоти	461	Говорили: Юсепин Шолев	470
Попълване състава на парламентарната комисия по Министерството на земеделието и държавните имоти, с народния представител Коста Дачев на мястото на подалия оставката си такъв Славя Пушкарков	461	М-р Петко Стойнов	471
Доклад на бюджетарната комисия по бюджетопроекта за разходите през 1946 бюджетна година по:		г) Върховното правителство (Приемане)	471
а) Министерството на войната (Приемане)	461	Говорили: Д-р Вира Златарева	471
		М-р Добри Терпешев	474
		д) Министерството на обществените сгради, пътищата и благоустройството (Приемане)	477
		Говорил м-р Георги Драгнев	477
		Законопроект за противопожарната защита (Второ четене)	485
		Дневен ред за следващото заседание	482

Председател Васил Коларов: (Звъни) Присъствуват нужното число народни представители. Обявявам заседанието за открито.

(От заседанието отсъствуват следните народни представители: Александър Ботев, Александър Чичовски, Александър Ковачев, Али Бекиров, Асен Драгнев, Асен Николов, Билял Дурмазов, Борис Костов, Васил Чоанов, Вели Сюлейманов, Ахмедов, Георги Александров Божков, Георги Димитров Стамболов, Георги Михайлов Дорев, Георги Пеев Георгиев, Георги Тодоров Карафелиев, Гьонко Колев Габровски, Давид Исак Иерохам, Димитър Ганев Върбанов, Димитър Димитров Икономов, Диню Тодоров Станчев, Драгомир Христов Вълчков, Екатерина Стефанова Аврамова, Иван Георгиев Геневски, Иван Димитров Станков, Иван Петков Арнаудов, Игнат Илиев Талянски, Илия Филев Джагаров, Йордан Димитров Халачев, Костадин Русинев Динчев, Любомир Иванова Коларов, Манол Пенев Дичев, Пело Иванов Пеловски, Пенчо Рафаилов Пенев, д-р Петър Георгиев, Петър Йорданов Ковачев, Петър Попиванов Николов, Пенчо Минков Шейтанов, Ранчо Арменчев Кеменичджиев, Руси Димитров Табаков, д-р Сергей Кръстев Мисирков, Стамен Николов Попов, Станимир Христов Гърнев, Стоян Иванов Неделчев, Стоян Николов Попов, Тодор Иванов Гичев, Хайрула Мюмюнов Османов, Хюсепин Еминов Имамов и Цекю Минев Мустакерски)

Преди да пристъпим към дневния ред, съобщавам, че председателството е разрешило отпуск на следните г-да народни представители: Иван Геневски — 1 ден, д-р Георги Славчев — 1 ден, Вели Сюлейманов — 2 дена, Пенчо Шейтанов — 2 дена, Руси Табаков — 3 дни, Димитър Крайчев — 3 дни, Никола Джаков — 3 дни, Георги Стамболов — 3 дни, Костадин Русинев Динчев — 4 дни, Петър п. Иванов — 4 дни, д-р Сергей Мисирков — 8 дни и Георги Караджов — 10 дни.

Народният представител Диню Тодоров Станчев, във връзка с повеждане фуражната акция, иска да му бъде разрешен 30 дни отпуск. Ще поставя на гласуване. Тия г-да народни представители, които са съгласни да бъде разрешен 30 дни отпуск на народния представител Диню Тодоров Станчев, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

По същата причина народният представител Стоян Неделчев иска 27 дни отпуск. Ще поставя на гласуване. Тия г-да народни представители, които са съгласни да се даде на народния представител Стоян Неделчев 27 дни отпуск, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Александър Ботев иска 15 дни отпуск по болест. Досега е ползвал 49 дни. Сметва, Народното събрание да му разреши искания отпуск. Ще поставя на гласуване. Тия г-да народни представители, които са съгласни да се разреши 15-дневен отпуск на народния представител Александър Ботев, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Георги Михайлов Добрев моля да му бъде разрешен 10 дни отпуск по болест. Тъй като досега той се е ползвал с 22 дни отпуск, следва неговата молба да бъде предложена на одобрение от Народното събрание. Тия г-да народни представители, които са съгласни да се разреши 10 дни отпуск по болест на народния представител Георги Михайлов Добрев, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Съобщава се на народните представители, че е постъпил от Министерството на правосъдието законопроект за заменяване на свидетелства и други документи за гражданско състояние.

Законопроектът ще бъде раздаден на г-да народните представители и поставен на дневен ред.

От Министерството на търговията и промишлеността е постъпил законопроект за уредяване на „Съветско-българско минно дружество“.

Законопроектът ще бъде раздаден на г-да народните представители и поставен на дневен ред.

Преминаваме към дневния ред. Точка първа:

Приемане оставката като член на парламентарната комисия по Министерството на земеделието и държавните имоти на народния представител Славя Пушкарков.

Моля г-да народните представители, които са съгласни да бъде уважена молбата на народния представител Славя Пушкарков, да бъде приета оставката му като член на парламентарната комисия по Министерството на земеделието и държавните имоти, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Преминаваме към точка втора от дневния ред:

Попълване състава на парламентарната комисия по Министерството на земеделието и държавните имоти с един член, на мястото на подалия оставката си такъв Славя Пушкарков.

На мястото на народния представител г-н Славя Пушкарков председателството предлага да бъде избран за член на парламентарната комисия по Министерството на земеделието и държавните имоти на народния представител г-н Коста Дачев.

Моля г-да народните представители, които са съгласни с това предложение, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме към точка трета от дневния ред:

Доклад на бюджетарната комисия по бюджетопроекта за разходите през 1946 г. на Министерството на войната.

Моля г-на докладчика да докладва бюджетопроекта.

Докладчик Георги Дамянов (к): (От трибуната. Чете)

„Б Ю Д Ж Е Т“

за разходите по Министерството на войната за 1946 бюджетна година.

Председател Васил Коларов: Има думата г-н военният министър.

Министър генерал-полковник Дамян Велчев: (От трибуната. Покрещат с продължителни ръкоплекания. Членовете на Бюро, министрите и всички народни представители стават прави.) Г-да народни представители! През изтеклата 1945 г. бюджетът на войската е изгладен сам повече от една трета от целия бюджет на държавата.

бата, и то без специалните разходи по воденето на войната срещу кхтеристика Германия. Това, както знаете, се дължи на факт, че нашата армия билейки във война полтв немците, необходимо беше да поддържа повече кадри, по-голям брой офицери и войници от запаса. е естествено и разходите по материалната част във войската бяха, поради същата причина, съответно доста големи.

к нямаш пред вид издръжката на първа българска армия през цялата първа половина на 1945 г., тъй като за тия издръжки ние получихме значителна подкрепа от Трети украински фронт, за която подкрепата голяма и г-н министърът на финансите в своето изложение по бюджета на държавата.

Трябва да припомним, че в тази отечествена война, която българският народ води срещу немците от м. септември 1944 г. до м. май 1945 г., всички наши дивизии и полкове взеха участие. Около 400.000 души се бяха тук, на Балканите, и там, в равнините на Маджарско. Говече от 30.000 души бяха убити и ранени. Всякой може да предположи, че тия усилия не бяха малки за един народ като нашия.

Но усилията и жертвите на българския народ, пролятата кръв от българската войска не отидоха напразно. Те имаха за резултат победата на международното положение на България, която благодарение на това се освободи фактически от сателит на Германия и съюзник на Съветския съюз и на другите демократични народи. е същевременно победоносните действия на нашата войска оказаха бляскава подкрепа на съюзниците и съдействиюваха за по-бързото освобождение на нейната територия от кхтеристикото робство. е приносна най-после германските дивизии да ускорт изпразването и на България, като оставиха там големи количества воюваща и други материали.

при тези действия офицери и войници изпълниха бляскаво своя дълг към отечеството. и българският народ се гордее с техните подвизи. Трябва да се надяваме също така, че и в чужбина усилията, жертвите и заслугите на нашата войска в оорбата срещу ошния враг ще бъдат правдооно оценени във всички случаи, когато се разглеждат въпроси, засягащи положението и съдбата на България.

да народни представители! Изпълнението на задачите, които правителството на Отеествена фронт постави на нашата народна войска, беше свързано не само с тежки кървави жертви — то костваше на държавата и гражданите парични средства. Така през 1944 г. се изразходваха за войната над 30 милиарда лева, а за м. слата 1945 г. още 22 милиарда лева.

Със свършването на войната и демобилизирането на армията, естествено, този голям паричен товар трябва да се облекчи. Ние направихме състава на войската, която съгласно с договора за примирението трябва да остане в рамките от преди войната. В действителност ние направихме още по-големи съкращения от тези, които бяхме задължени да направим.

е, при този състав на нашата войска са предвидени за нейната издръжка през 1946 г. 7.700.000.000 лв. За трудовите войски е предвиден бюджет от 1.400.000.000 лв. Тези войски са представени с отделен бюджет. Техният труд и извършените от тях работи в областта на народното стопанство ще трябва да компенсират разходите, които се правят за тяхната издръжка. През работния сезон те, както знаете, ще строят железопътни линии, ще работят шосета, язовири и т. н. и т. н. Тяхната военна организация и дисциплина ни дава възможност да постигат още по-добри и съществени резултати в изпълнение на възложените им трудови задачи.

Изобщо при изработването на бюджета за настоящата година Министерството на войната направи много големи усилия, той да бъде най-малко колкото е възможно повече, за да се облекчи държавата. Бюджетът на Министерството на войната за миналата 1945 г., без разходите за Първа българска армия, възлизаше на 8.883.000.000 лв., към които трябва да се прибавят още 8.000.000.000 лв., които бяха предвидени в параграфа за военновременните кредити. Разходвани бяха следователно за нуждите на армията тук, в пределите на страната, всичко 16.883.000.000 лв. В замяна на това сега в бюджета за 1946 г. са предвидени разходи: за действащата армия — 7.700.000.000 лв. и за Трудовите войски — 1.400.000.000 лв. Значи, една разлика в по-малко стрямо миналогодишния бюджет от кръгло 8 милиарда лева.

Тези значителни съкращения в разходите за войската аз направих със съзнанието, че държавата се намира в тежко финансово положение, че днес, когато войската не воюва вече, може да намали своите разходи и че именно тя, народната войска, трябва да помогне на държавата, както и държавата я щедро поддържаше, когато тя изпълняваше своя дълг на бойното поле.

да народни представители! Направените съкращения засягат всички разходи по издръжката на войската. Поради тежкото стопанско положение на страната намалена е даже и храната на хората от войската. аз изхождах от съображението, че когато целият народ страда от липса на достатъчно средства за живееие, трябва и войската да понесе съответния дял от лишения и несподоби, защото тя е част от народа и трябва да споделя неговите неволи, страдания и болки. (Ръкоплескания)

аз благодаря на г-да народните представители от комисията по Министерството на войната и бюджетарната комисия за положения от тях труд при разглеждане на военния бюджет и за направените от тях обективни преценки за нуждите на армията. Благодаря също и на цялото народно представителство за хубавите чувства, които то манифестира към нашата войска, която от 9 септември следва пътя на българския народ и ще стои здраво на своя пост като буден и верен страж на народните свободи и като пазител на целостта и независимостта на България. (Продължителни ръкоплескания. Членовете на бюрото, министрите и всички народни представители стават прави.)

Председател Васил Коларов: Г-да народни представители! Председателството на народното събрание предлага, бюджетът на Министерството на войната да бъде гласуван без разисквания. (продължителни ръкоплескания)

Моля г-да народните представители, които приемат заглавието на бюджета-проекта, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете заглавието на глава I и § 1)

Комисията увеличи кредита по този параграф от 1.350.000.000 лв. на 1.371.300.000 лв.

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат заглавието на глава I и § 1, както се докладваха от г-на докладчика, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете § 2)

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат § 2, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете)

Глава II

Веществени разходи

Храна и фураж

§ 3. Всички присъщи разходи за набавянето, съхраняването, преработването и пренасянето им, както и по изготвяването на самата храна; всички необходими разходи за добиване хранителни и фуражни припаси за изхранване хората и добитъка във войската от всичките й поделения, включително възпитаниците на военноучебните заведения, питомците на отделението за пострадалите от войните, пострадалите от войните, настанени в лечебни, здравни и почивни летовища, санаториуми, старопиталища (и в частни такива), инвалидите в Инвалидния дом, лекарите-стажанти при военните болници и лечебни станции; свръхщатните доброволци и на припадните във войската затворници.

Храна на служителите във войската от всичките й поделения, съгласно с чл. 33 от закона за длъжностите, цензовете, заплатите и възнагражденията на държавните служители, както и на слепи и недъгави сираци от войните, инвалидите от войните и мирно време с 80% и повече изгубена работоспособност, на които е признато правото на водач-прислужник, по преценка и в размер, определен от министра на войната.

Наемане на 10 младежи (жоеки) във военното депо „Божурище“, за гледане на кончета, и 50 стажанти подковачи с право на храна и надница до 60 лв. едному, както и 200 ученици мотъори-свърхщатни — без заплатата, а само с храна и облекло.

Фуражни пари по 200 лв. месечно на офицери, имащи собствени коне.

Вносните по закона за обществените осигуровки.

С разрешението на министра на войната може да се дава храна на работници, припадени на работа във войската, прослужили повече от шест месеца през годината, както и за нает добитък, но срещу заплащане — 2.697.427.000 лв.

Последната алинея добива следната редакция: „С разрешение на министра на войната може да се дава храна на работници и на други лица, припадени на работа във войската, както и за нает добитък, но срещу заплащане.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат заглавието на глава II и § 3, както се докладваха от г-на докладчика, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете)

§ 4. Облекло, постелни предмети, войнишко и когско снаряжение, обоз и обозни принадлежности, домакински и канцеларски потреби.

Облекло, обуца, служителите от всички поделения на войската, включително възпитаниците на военно-учебните заведения, питомците на отделението за пострадалите от войните, настанените пострадалите в Инвалидния дом, здравните лечебни и почивни станции, летовища, приюти, санаториуми и старопиталища — както и всички присъщи разходи по ушиването, поддържането и пазенето на облеклото.

Болнично облекло и бельо с разрешение на министра на войната може да се дава облекло и на работниците, наети и припадени на работа във войската, ако прослужат повече от шест месеца през годината, но срещу заплащане.

Отпускане облекло на настанените в частни сиропиталища и приюти, на слепи сираци от войните, на инвалиди от войните и мирно време с 80% и повече изгубена работоспособност, на които е признато правото на водач-прислужник, по преценка и в размер, определен от министра на войната.

Пособия и обзавеждане на новопроезведени офицери.

Даване инвентар на пострадалите от войните, завършили промислен училища и занаяти с право на майсторско свидетелство, както и подготвящи награди на отличилите се по успех и поведение питомци на отделението за пострадалите от войните.

Стъжителни предмети за хората, добитък и обозните коли, както и присъщите разходи за поддържането им.

Обзавеждане и поддържане работилниците към Главното интендантство и в частите и химическата лаборатория — за интендантски предмети и наемане лица за индустриални цели, като и за учебната печатница и книговезница при пансиона в с. Княжево и работилниците при промишлените училища и институти към отделението за пострадалите от войните.

Отопление и осветление и всички необходими разходи за чистота и поддържане на отоплителните и осветлителните уреди и инсталации.

Устройство на станове и поддържането им.

Домакински и канцеларски разходи, присъщи и необходими за военските поделения, включително и разходите за погребение на войници и всякакъв вид други разходи, за които няма предвиден специален кредит.

Вноските по закона за обществените осигуровки — 950.000.000 лв.

Втората алинея добива следната редакция: „Болнично облекло и бельо. С разрешение на министъра на войната може да се дава облекло на работниците и на други лица, наети и припадени на работа във войската, но срещу заплащане.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат § 4, както се докладва от г-на докладчика, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете)

„§ 5. Въоръжение, бойни припаси, инженерно, свързочно и защитно имущество, превозни средства и издръжка на военните фабрики.

Въоръжение и бойни припаси за всички поделения от войската; всички присъщи разходи за набавянето, поддържането и съхраняването им; откупуване правото на фабрикуване оръжие и други бойни средства; набавяне шнурови книги, упътвания, правилници, сведения и пр. по въоръжението.

Инженерно-свързочно имущество — всички присъщи разходи за набавяне, направа, поддържане и съхраняване на специалното инженерно-свързочно имущество във войската, както и за набавяне ръководства за военно-инженерно-свързочната подготовка, включително таксите за телефони и радиоапарати.

Защитно имущество — стоманени шлемове, противогазови маски и др.

Моторни и други превозни средства — всички присъщи разходи за набавяне, поддържане и съхраняването им, както и необходимите смазочни и горивни материали за същите.

Всестранната издръжка на държавните военни фабрики и работилници от всички поделения на войската, вкл. всички необходими строежи и благоустройствени работи в районите на същите, както и за личните въззаграждения на постоянните и временните работници.

Набавяне материали и фабrikати във връзка с производството на същите фабрики и работилници по изпълнение на държавни и частни поръчки.

Еднократни помощи за злополуки при фабrikацията, специална храна за работниците, работещи със силно отровни материали; обзавеждане, поддържане и обслужване на работнически казими и столови; набавяне ж. п. и трамвайни карти или билети и други превозни средства за разносачи и работници, които идват в фабриките и самостоятелните работилници отдалече, по преценка и обявени с заповед на съответния началник.

Вноските по закона за обществените осигуровки — 1.500.000.000 лв.

Комисията прибави след предпоследната алинея нова алинея със следното съдържание: „Разрешава се на държавните военни фабрики и самолетни работилници да използват всички приходи, които ще се получават от обработването на земищата в района на същите, за подобрене храната в работническите столове и бита на работниците. Обработването на земищата да става със средства на работниците и по начин, какъвто фабриките и работилниците намерят за най-подходящ и целесъобразен.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат § 5, както се докладва от г-на докладчика, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете)

„§ 6. Обучение на войската, превози, разходи за Географския институт и отделението за военните музеи, паметници и гробове.

Обучение на войската — всички разходи във връзка с теоретическото и практическото обучение, подготовка и възпитание на войската от войските й поделения и присъщите разходи за мобилизационната отчетност; лекционни пари; хонорувание съставители на учебници, упътвания, правилници и закони и превод на такива от чужди думи; откупуване авторско право за учебници; помощи на офицери, изпращани на състезания в странство; попълване и поддържане библиотеките и музеите при отделните части.

Такси и пособия на учащи се у нас и в странство и на следващите разни курсове.

Стипендии и еднократни помощи на сираци от войните и деца на бедни, живи или починали инвалиди от войните и от много време, по преценка и в размер, определен от министъра на войната.

Разходи за културна и просветна дейност — снимане и откупуване на филми, набавяне на филмови материали, апарати и уреди, филмчета за филми и други; устройване на забави за военските части и др.; абонаменти за вестници и списания.

Пред и изгуби, припадени на населението във време на служба от войската.

Превози — на войскове тежести и военни лица; опаковка на превозаните тежести; покътнина на преведени или уволнени служители; починали или заболели служители, заедно с придружаващите ги.

Набавяне разни формуляри във връзка с превозите.

Разходи за кацане и подслоняване на български самолети в чужбина; снабдяване с ж.п. карти служители и надничари от летищата, за които няма жилища за живеене в летищата; за превозване болни питомци от пансионите и институтите и на изпращаните в леховища и летища; трамвайни карти за питомците и служителите в пансиона в с. Княжево и в гр. Русе.

Наем за наети от частни лица добитък, амуниции и разни превозни средства, застраховка на последните и обезщетение за загуби или станали негодни.

Поддържане Географския институт във всяко отношение и всички присъщи разходи за нуждите на секциите и групите в полето.

Музеи и паметници — всички присъщи разходи в пределите на царството и в странство за: музеи, паметници, параклиси, костници, гробища и други погребни (както и жилища за пазачи) и разходите по издръжката и поддържането им, вкл. застраховки и помощи за довършване паметници, възпоменателни плочи и други.

Даване помощи на съществуващи при Министерството на войната редакционен комитет на военните издания, за отпечатване на ценни трудове по военното дело и за субсидиране на военните списания — 1.000.000 лв.; на дружество на воечните писатели 100.000 лв.; на македоно-одринското опълчение — 300.000 лв.; за набавяне от дени чрез интендантството на двореца — 5.000.000 лв. — 180.000.000 лв.

В този параграф комисията направи следните промени: на края на предпоследната алинея след думите „възпоменателни плочи и други“ се поставя запетая и се прибавя следният нов текст: „както и помощи на Общия съюз на пострадалите от войните за: довършване „дом-паметника“ за същите, в размер на 10.000.000 лв. и за пряко подпомагане пострадалите от войните — 6.600.000 лв.“

Увеличава се кредитът по този параграф от 180.000.000 лв. на 202.100.000 лв.

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат § 6, както се докладва от г-на докладчика, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете § 7)

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат § 7, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете § 8)

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат § 8, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете § 9)

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат § 9, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете § 10)

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат § 10, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете § 11)

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат § 11, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете § 12)

Кредит не се предвижда. (Чете § 13)

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат § 13, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете § 14)

Кредитът по този параграф да се увеличи от 12.000.000 на 18.000.000 лв.

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат § 14, както се докладва, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете § 15)

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат § 15, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете § 16)

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат § 16, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете § 17)

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат § 17, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): Всичко по Министерството на войната, заедно с добитъците, които бяха докладвани, се предава на кредит 7.000.000.000 лв.

На края на бюджета от бюджетарната комисия и от комисията по министърството на войната са приети следните текстове. (Чете)

1. Заплатите на работниците във военните фабрики и работилници се определят от специална техническа комисия, съобразно издържанния изпит, които не могат да надминават заплатите на шатните работници от съответната специалност, заедно с допълнителните възнаграждения, дадени в пари или натура.

2. При изпълнението на държавните и частни поръчки от военните фабрики и работилници стойността на употребените материали и платените надници и заплати се внасят на възстановление кредита по съответния параграф, а печалбата — в приход на съкровището.

3. Военните лица, назначени на служба по гражданското ведомство, получават само заплатите си за заеманата длъжност от ведомството, по което са назначени, като запазват правата си по закона за военните лица.

4. Длъжностните лица, назначени по военното ведомство след 1 септември 1944 г., могат да получават запата от деня на встъпването им в длъжност, ако това е показано в заповедта за назначението, повишението или преназначението им, макар заповедта да носи по-късна дата.

5. През настоящата бюджетна година с разрешение на министъра на войната могат да се отпускат на други учреждения, нуждаещи се от материали или предмети, които министерството на войната е набавило през настоящата и минали бюджетни години за нуждите на войската, срещу заплащане действителната им стойност. Получената сума да се внесе на възстановление кредита по съответния параграф, от който ще могат да се набавят наново дадените на други учреждения материали, храни и предмети.

Горните разпоредения важат и за Трудовите войски.

Председател Васил Коларов: Поставям на гласуване. Моля г-да народните представители, които са съгласни с така докладваните допълнителни разпоредения, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете)

Б Ю Д Ж Е Т

за р. х. х. Министерството на войната — Трудови войски — за 1944 бюджетна година

Трудови войски

Глава I

Лични разходи.

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с прочетеното заглавие, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете § 1) В обяснителната таблица няма изменения.

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат § 1 заедно с обяснителната таблица, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете § 2)

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат § 2, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете)

Глава II

Веществени разходи.

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат заглавието на глава II, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете)

§ 3. Храна и фураж. Всички присъщи разходи за набавянето, съхраняването, преработването и пренасянето им, както и по изготвянето на самата храна, всички необходими разходи за добиване хранителни и фуражни припаси за изхранване на хората и добитъка, включително и възпитаниците на школата и курсистите.

Храна на служителите, съгласно чл. 33 от закона за длъжностите, женските, заплатите и възнагражденията на държавните служители, както и на слепи и недъгави служители и войници с 80% и повече изгубена работоспособност, постреляни по повод и по изпълнение на служебни обязанности, на които е признато правото за водач-

прислужник, и на недъгавите и малолетните им наследници при условия, че не са настанили в държавни или обществени приюти.

Вноските по закона за обществени осигуровки — 665.000.000 лв.

След алинея втора се прибавя следната нова алинея трета: „С разрешение на министъра на войната може да се дава храна на работниците и на други лица, припаднали на работа в Трудовите войски, както и за нает добитък, но срещу заплащане по съответния оклад.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с § 3 от бюджетния проект, както биде докладвано, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете)

§ 4. Облекло, постелочни предмети, снаряжение за хората и добитъка, износ, държавни и лични материални потребности и инвентарни предмети.

Облекло и обуща на служителите, на трудовите войници, включително възпитаниците на школите, курсистите и на инвалидите трудоспособни с била и повече изгубена работоспособност, на които е признато правото на водач-прислужник, в готов вид или материали; всички присъщи разходи по ушиването, поддържането и пазенето на облеклото, войнично облекло и бельо.

Пособия и обзавеждане на новопроектирани трудови офицери.

Съгласителни предмети за хората, добитъка и превозните средства (моторни и немоторни), както и присъщите разходи за поддържането им.

Превоз на вещи, материали и др.; покъщнината на уволнени и преместени държавни служители и разходи за опаковката и превоз на заболели или ранени, заедно с придружаващите ги, до най-близките болници, превоз на материалите и производствата на:

а) горското стопанство „Лъча“, до временните и главни складове и фабрики, за товарене на трупи по железниците и за извозни формуляри;

б) на трудовата шивашка и общарска фабрика и

в) на Интендантската работилница — Влада, до местостоянките и обектите на трудовите поделения.

Обзавеждане и поддържане на работилниците към интендантството и частите.

Отопление и осветление и всички необходими разходи за напрана и поддържане на отоплителните и осветлителни уреди и инсталации. Устройство на станове (по обектите) и поддържането им.

Домакински и канцеларски разходи, печатане на разни формуляри, книги, закони, правилници, учебници, публикации, пощенски, телеграфни и телефонни такси и въобще всякакъв вид други разходи, присъщи и необходими за трудовите поделения, за които няма предвиден специален кредит.

Инвентарни предмети — набавяне и поддържане: на разни инвентарни предмети, пособия и принадлежности за канцелариите, помещенията, учебни помагала за набавяне книги за библиотеките, абонамент на списания, поддържането им. Вноските по закона за обществени осигуровки — 400.000.000 лв.

След алинея първа се поставя следната нова алинея втора:

„С разрешение на министъра на войната може да се даде облекло на работниците и на други лица, наети и припаднали на работа в Трудовите войски, но срещу заплащане.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат § 4, както се докладва, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете)

§ 5. Инженерно-свързочно имущество, машини, уреди и инструменти, превозни средства и поддържането им

Издръжка на трудовите стопанства и фабрики и инженерно-свързочно имущество — всички присъщи разходи за набавяне, напрана, поддържане и съхраняване на специалното свързочно имущество в Трудовите войски, както и за набавяне ръководства за инженерно-свързочна подготовка, във връзка с правилното организиране и носене инженерно-свързочната служба в трудовите поделения, включително таксите за телефони и радиопарати.

Машини, уреди, инструменти, превозни средства. Всички присъщи разходи за набавяне, поддържане и съхраняването им, както и необходимите смазочни и горивни материали за същите.

Разстрелната издръжка на трудовите стопанства, фабрики и работилници от всички поделения на Трудовите войски, включително всички необходими строежи и благоустройствени работи в районите на същите, както и за личните възнаграждения на работниците.

Набавяне материали и фабрики във връзка с производството на същите фабрики и работилници по изпълнение на държавни и частни поръчки.

Горски такси, за насечен дървен материал от държавните гори, съгласно закона за горите. Еднодневни помощи за злополуки при фабриката, специална храна за работниците, работещи със силно отровни материали, обзавеждане, поддържане и обслужване на работнически казина, столове, набавяне ж-п. и трамвайни карти и билети и други превозни средства за разхождания и работници, които ниват в фабриките и самостоятелните работилници от далече, по преноса на обектите с заповед на съответния началник.

Вноските по закона за обществени осигуровки — 100.000.000 лв.

След алинея пета се поставя следната нова алинея:

„Разрешава се на държавните работилници на Трудовите войски да използват всички приходи, които ще се получават от обикновените наемания в района на същите, за подобряване храните

на работническите столове и бита на работниците. Обработването на земята да става със средства на работниците и по начин, какъвто работниците намерят за най-подходящ и целесъобразен."

Председател Васил Коларов: Моля, г-да народните представители, които приемат § 5, както се докладва, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете § 6)

Председател Васил Коларов: Конто от г-да народните представители приемат § 6, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете § 7)

Председател Васил Коларов: Конто от г-да народните представители приемат § 7, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете § 8)

Председател Васил Коларов: Конто от г-да народните представители приемат § 8, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете § 9)

Председател Васил Коларов: Конто от г-да народните представители приемат § 9, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете § 10)

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с § 10, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете § 11)

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат § 11, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете § 12)

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат § 12, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете § 13)

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат § 13, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Дамянов (к): (Чете § 14)

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат § 14, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. (Ръкоплескания. Всички присъстващи в залата: председателството, министрите и народните представители и представителки стават прави и ръкоплескат.)

(Подпредседателят Георги Трайков заема председателското място)

Председателстващ Георги Трайков: Г-да народни представители! Следва да пристъпим към разглеждане на бюджетопоекта на Министерството на обществените сгради, пътищата и благоустройството, но още комисията работи по него. Затова моля ви да се съгласите да пререди дневния ред и да преминем към разглеждането на точка четвърта:

Второ четене на законопроекта за противопожарната защита.

Който е съгласен с това предложение, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема. Има думата докладчикът г-н Никола Павлов, да докладва за законопроекта на второ четене.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

ЗАКОН

за противопожарната защита."

Председателстващ Георги Трайков: Който приема заглавието на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„I. Предназначение

Чл. 1. Предназначението на противопожарната защита е:

а) да провежда всички противопожарни мероприятия, съобразно научните и технически постижения, за отстраняване условията за причиняване пожари и създаване условия за бързо и ефективно га-

сене на пожари при всички държавни, автономни, кооперативни, обществени и частни обекти в страната;

б) да води непосредствена борба с избухналите пожари в страната."

Председателстващ Георги Трайков: Който приема подзаглавието и чл. 1, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 2. Органите и съоръженията на противопожарната защита не могат да се използват за други цели, освен за предназначението им, указано в чл. 1 на този закон."

Към този член комисията прибави следната забележка: (Чете) „Забележка. При обществени бедствия (наводнения, земетресения, срутвания и др.) противопожарните служби с личния състав и съоръженията си дават пълно съдействие за подпомагане намиращото се в опасност население."

Председателстващ Георги Трайков: Конто приемат чл. 2, както се прочете, с забележката, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 3. Службата на противопожарните органи е непрекъсната и денонощна; носи се чрез дежурни смени и се урежда с правилник за вътрешния ред в противопожарните служби, одобрен от министъра на вътрешните работи."

Председателстващ Георги Трайков: Който е съгласен с чл. 3, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„II. Устройство

Чл. 4. Противопожарната защита е държавна. Министерството на вътрешните работи има общото ръководство на противопожарната защита в страната. При централното управление на същото министерство се създават необходимите служби, които обхващат цялостното административно, оперативно, техническо и снабдително уреждане на противопожарната защита в страната."

Председателстващ Георги Трайков: Който приема подзаглавието и чл. 4, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 5. Създават се областни, районни и участъкови държавни противопожарни служби в страната с началници и необходимия персонал, седалищата и границите на които се определят от министъра на вътрешните работи. Дейността им се урежда с правилник за обучение и действие на противопожарната служба, одобрен от министъра на вътрешните работи."

В края на този член думата „служба“ се заменя с думата „защита“.

Председателстващ Георги Трайков: Който е съгласен с чл. 5, както се прочете от г-на докладчика, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): Комисията предвидя нов чл. 6, със следната редакция: (Чете)

„Чл. 6. Управата на общината, в седалището на която се намира противопожарна служба, дава препоръки и оказва съдействие за правилно и навременно провеждане на противопожарните мероприятия."

Общините не се освобождават от задължението да оказват помощ и грижи в обзавеждането и организирането на противопожарните служби.

За нуждите на противопожарната защита общините:

1. Дават подходящи по местоположение и големина парцели безплатно.

2. Подпомагат строежа и поддържането на сградите за съответните районни и участъкови противопожарни служби чрез даване работна ръка и отпускане на сторителни материали, както и осигуряване на превоза.

3. Осигуряват и поддържат достатъчно водозточници, като водопроводи с пожарни кранове, резервоари и приготвят естествените водозточници за удобно ползване за пожарогасителни цели по дадени указания от противопожарната защита.

4. Поддържат пътища с трайна настилка и здрави мостове в землищата си, до: фабрики, мелници, хармани, складове на леснозапалителни и избухливи вещества и други подобни.

5. Провеждат образцово пожарнопрофилактичните мероприятия в общинските учреждения и предприятия и оказват съдействие на противопожарната защита при провеждане на същите мероприятия в други обекти в района на общината.

6. Изпращат в помощ наличните общински водоноски и други подходящи съоръжения и служители при стихийни пожари.

7. Определят подходящи парцели извън селищата, в които построяват сгради за складиране на леснозапалителни течности и взривни вещества, съгласно правилник, одобрен от Министерството на вътрешните работи."

Чл. 6 от проекта, приет на първо четене, става като последна алинея на новия чл. 6 и има следното съдържание: (Чете)

„В населени места, които не са седалище на държавни противопожарни служби, кметът или кметският наместник е орган на противопожарната защита и е длъжен да организира местна общинска доброволна противопожарна служба, по правилник, одобрен от министъра на вътрешните работи.“

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 6, както се прочете от г-на докладчика, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 7. При по-значителните държавни, държавно-автономни, автономни, обществени, кооперативни и частни учреждения, предприятия и стопанства се организира от началниците им обектни противопожарни служби по правилник, одобрен от министъра на вътрешните работи.“

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 7, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 8. Снабдяването на всички противопожарни служби със специални противопожарни съоръжения, гориво, облекло и др. става само чрез Министерството на вътрешните работи.“

Комисията предвижда две нови алинеи към този член със следното съдържание: (Чете)

„За всички материали, съоръжения, предмети и др., които ще се доставят за нуждите на противопожарната защита в страната, договорещите страни се освобождават от заплащане на всякакви държавни и общински данъци, мита, такси, берии, герб, такси „Червен кръст“, превозни такси по б. д. ж. и корабите и др., по който и да е закон в страната.“

Службите на противопожарната защита в страната се освобождават от заплащане на всякакви държавни и общински данъци, такси, берии, герб и др., включително таксите за вода, осветление, смет и канал.“

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 8, както се прочете от г-на докладчика, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 9. Произвеждането и внасянето от странство на всички видове противопожарни уреди и съоръжения става след разрешение от Министерството на вътрешните работи.“

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 9, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„III. Органи

Чл. 10. Върховен началник на противопожарната защита е министърът на вътрешните работи.“

Председателстващ Георги Трайков: Който приема подзаглавие и чл. 10, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 11. Начело на противопожарната защита при Министерството на вътрешните работи стои началник, комуто са подчинени във всяко отношение всички противопожарни органи в страната.“

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 11, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 12. Началниците на областните противопожарни служби началници на противопожарните органи в районите им и са пряко подчинени на началника на противопожарната защита при Министерството на вътрешните работи.“

В текста на този член след думите „противопожарни служби“ комисията прибави думата „са“ и замени думата „районите“ с думата „областите“.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 12, както се докладва от г-на докладчика, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 13. Началниците на районните противопожарни служби са началници на противопожарните органи в районите им и са пряко подчинени на началника на областната противопожарна служба.“

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 13, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 14. Началниците на участъковите противопожарни служби са началници на противопожарните органи в участъците им и са пряко подчинени на началника на районната противопожарна служба.“

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 14, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 15. Орган на противопожарната защита, в смисъл на този закон, е всеки, който с или без заплата, постоянно или временно, по назначение или по задължение е натоварен да върши някаква дейност, посочена в чл. 1 на този закон“.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 15, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 16. Противопожарните служители имат следните чинове:

а) в с.ш.: главен инструктор I, II и III степени;

старши инструктор I, II и III степени;

младши инструктори I, II и III степени.

б) низши: уредник I и II степени; ст. пожарник I и II степени и пожарник I и II степени.“

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 16, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 17. Назначаването, преместването, уволняването, награждаването и наказването на всички противопожарни служители по ведомството на Министерството на вътрешните работи става от министъра на вътрешните работи или от упълномощено от него лице“.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 17, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 18. Назначаването, преместването, уволняването, награждаването и наказването на всички противопожарни служители по други ведомства става от министъра на вътрешните работи или от упълномощено от него лице, по представление на съответното ведомство, предприятие и др.“

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 18, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 19. Необходимите противопожарни длъжности по този закон се предвиждат с отделна таблица за длъжностите, ценовете, заплатите, представителни е пари и възнагражденията на служителите, които се одобрява от Министерския съвет по доклад на министъра на вътрешните работи след писмено съгласие на министъра на финансите.“

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 19, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 20. Дисциплинарната отговорност, наказанията, наградите, помощите, правата и задълженията на противопожарните служители се уреждат с дисциплинарен правилник, одобрен от министъра на вътрешните работи.“

В текста на този член, на втория ред след думата „правата“ комисията заличи съюза „и“, като вместо него постави запетая, а след думата „задълженията“ прибави думите „и званията“.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 20, както се докладва от г-на докладчика, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 21. Противопожарните служители са длъжни, когато и където и да се намират, при пожар да оказват помощ, а във всички случаи да дават противопожарни съвети.“

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 21, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 22. Противопожарните служители, когато са по служба, пътуват безплатно, а при други случаи — с намаление 50% от намалената тарифа по всички държавни и общински превозни средства, а по трамваите винаги безплатно.“

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 22, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 23. Противопожарните служби ползват безплатно при пожар всички пощенски, телеграфни, телефонни и радиосъобщения в страната. С постановление на Министерския съвет се определя кои длъжностни лица в кои райони могат да водят служебни разговори.“

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 23, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 24. Войската, милицията, всички власти, организации и лица са длъжни да дават съдействие на противопожарните органи, когато последните изпълняват своите задачи.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 24, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 25. Всички началници и подначалници от противопожарната организация задължително живеят със семействата си в службите и получават безплатно квартира с отопление и осветление.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 25, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 26. Противопожарните служители получават безплатно формено и бойно облекло, снаряжение, както и задължителна служебна застраховка за смърт и трайна инвалидност и порционни пари.

Цветовите, отличителните знаци и сроковете за износването на облеклото се уреждат с правилник, одобрен от министъра на вътрешните работи.

На третия ред, след думата „смърт“ се поставя запетая и думите „и трайна“ се зачертават.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 26, както се докладва от г-на докладчика, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„IV. Висш противопожарен съвет

Чл. 27. Висшият противопожарен съвет е висше научно съвещателно тяло по всички въпроси, свързани с противопожарната защита. Той се състои от действителни и допълнителни членове.

Действителни членове по право са: министърът на вътрешните работи или натоварено от него лице — за председател, началникът на противопожарната защита при Министерството на вътрешните работи, началниците на областните противопожарни служби и по един представител от всички министерства.

При нужда може да се поканят в заседанията вещи лица и специалисти, които са допълнителни членове.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема подзаглавието и чл. 27, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 28. Членовете на съвета се свикват на заседание от председателя през месец април всяка година. Извънредни заседания се насрочват при нужда.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 28, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 29. Висшият противопожарен съвет извършва следното:

а) разглежда и обсъжда проекти за закони, правилници и по-общни наредби, отнасящи се до противопожарната защита на страната;

б) изучава причините за пожари и препоръчва мерки за отстраняването им;

в) препоръчва мерки за подобрене на противопожарната защита;

г) дава мнение по бюджетите и по всички мероприятия на противопожарната защита в страната;

д) следи развой на противопожарната защита в другите страни и дава мнение за прилагане и насърчаване на новооткритията по тази служба.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 29, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„V. Противопожарно училище

Чл. 30. Подготовката на желаещите да заемат противопожарни длъжности се извършва в Държавното противопожарно училище, което има два отдела: висш и низш.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема подзаглавието и чл. 30, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 31. Във висшия отдел на Държавното противопожарно училище се приемат кандидати, завършили средно образование. Школата за запасни офицери и да не са по-възрастни от 25 години. В него се добива специално висше противопожарно образование за висшите длъжности (чинове), а в низшия отдел, където се дава низше специално образование — за низшите длъжности (чинове), се приемат кандидати с завършено прогимназиално образование, кандидат-подофицерска школа и не по-възрастни от 25 години.

Прибавя се нова алinea със следното съдържание: (Чете)

„При липса на кандидати с завършена кандидат-подофицерска школа може да се приемат и лица само с прогимназиално образование и преминали редовна строева военна служба.“

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 31, както се докладва от г-на докладчика, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 32. Заваятията във висшия отдел на Държавното противопожарно училище траят 18 месеца, а в низшия — 6 месеца.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 32, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 33. Постъпването и в двата отдела на училището става въз основа на психофизиологически подбор, теоретически и практически изпит.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 33, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 34. Следващите и в двата отдела на училището получават безплатно храна, квартира, формено облекло, снаряжение и учебни пособия, както и служебна застраховка за смърт и трайна инвалидност.

На третия ред думата „трайна“ се зачертава.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 34, както се докладва от г-на докладчика, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 35. При Държавното противопожарно училище периодически се откриват опреснителни курсове за висши и низши противопожарни служители.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 35, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 36. Държавното противопожарно училище се урежда с правилник, одобрен от министъра на вътрешните работи.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 36, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 37. Завършилите до влизане на този закон в сила курса за подготовка на пожарни командири при Министерството на вътрешните работи се приравняват с завършилите висшия отдел на Държавното противопожарно училище и запазват страшиство.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 37, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„VI. Противопожарни мерки“

Заглавието на глава VI се допълва така: „Противопожарни мерки и наказателни разпоредения.“

Председателстващ Георги Трайков: Който приема заглавието на глава VI, както се докладва от г-на докладчика, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 38. Противопожарните органи си служат със следните противопожарни мерки:

а) общи наредби;

б) особени наредби;

в) разпоредения;

г) покани;

д) предупреждения;

е) позволителни, преносителни и удостоверения;

ж) влизания и прегледи;

з) изземвания;

и) принуждения;

к) наказателни заповеди;

л) глоби.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 38, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 39. Общите противопожарни наредби се отнасят за неопределен брой случаи и неопределен брой лица. Тези наредби се издават от министъра на вътрешните работи или упълномощеното от него лице и имат действие за цялата страна или само за определена част от нея. Всяка обща противопожарна наредба има сила, ако е обнародвана в „Държавен вестник“.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 39, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 40. Особените противопожарни наредби се отнасят за определен случай и за определен брой лица.

Тези наредби могат да бъдат издавани освен в специално предвидените с закон, правилник или обща противопожарна наредба случаи, също и когато това е необходимо за отстраняването на причините за поява на пожар или експлозия и за ограничаване на разширението им.

Особените противопожарни наредби се издават от министъра на вътрешните работи и от началника на противопожарната защита при същото министерство — за цялата страна, а от съответните противопожарни началници — за поверените им области, райони и участъци.

При противоречиви особени противопожарни наредби се прилага наредбата, която е издадена от по-висшия началник.

Особените противопожарни наредби трябва да се разгласяват по начин, който способствува да бъдат научени от населението.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 40, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 41. Противопожарните разпореждания се отнасят до определено лице или определен кръг лица и съдържат заповеди или отменяване или ограничаване на дадени вече противопожарни разпореждания.

Противопожарните разпореждания се издават от всеки противопожарен орган в кръга на неговата компетентност. Съобразно естеството им, те се издават писмено, устно или чрез знаци, като се съобщават на лицата, до които се отнасят, по начин, който способствува да бъдат узнати от тях.

В нетърпящи отлагане случаи самото изпълнение замества разпорежданията, когато за него не е предписана особена форма и може да бъде изразено устно или чрез знаци.

Писмено издадените нареждания трябва да бъдат мотивирани.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 41, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 42. Противопожарните органи могат да поканят всяко лице, за да го предупредят при вероятна опасност да се причини пожар или експлозия по негова вина. За стореното предупреждение се съставя датирован протокол по образец, определен от Министерството на вътрешните работи.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 42, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 43. Противопожарните разрешения (позволителни или преписителни) и удостоверения се издават от противопожарните органи в кръга на тяхната компетентност за случаите, предвидени в законите, правилниците, наредбите и др.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 43, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 44. Противопожарните органи упражняват контрол върху всички взривни материали (вещества) и леснозапалителни течности по време на производството, транспорта и съхранението им.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 44, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 45. Влизания и извършване на противопожарни прегледи във всички държавни, обществени, общински и частни учреждения, предприятия, жилища, складове, имоти и др. се допускат през всяко време на денонощието:

а) при явни признаци, с цел да се предотвратят пожари или експлозии, които биха причинили материални щети на държавата, обществото или отделните лица;

б) при пожари или експлозии.

При влизанията, указани в букви „а“ и „б“, ако вратите и прозорците са затворени или заключени, противопожарният орган може да отвори с шперц или чрез счупване в присъствието на един свидетел. След напускане се поставя пост от милиция или друга власт.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 45, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 46. Противопожарните органи могат да изземват материали, вещи и други, представляващи опасност да причинят пожар, непазения случай, експлозии или бедствия, ако след писмено или устно предупреждение собственикът на материалите не е отстранил опасността.

Изземванията стават в присъствие на орган от милицията и представител на общинската власт, като материалите се съхраняват на безопасни места, определени специално за целта. Разноските, пеналите и съхраняването на материалите на безопасни места са за

сметка на лицето, от което са иззети. Те му се връщат след като лицето си намери безопасно място за съхраняването им.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 46, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 47. Когато едно лице не изпълни доброволно противопожарна заповед, срещу него може да се упражни принуждение, за да се постигне изпълнението на заповедта.

Противопожарните органи могат в случаите на чл. 45, буква „а“ и „б“, ненаказуемо да отстранят, повредят или унищожат някои материали, които пречат за изпълнението на противопожарните наредби и действия, ако по друг начин това не може да бъде постигнато.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 47, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 48. За нарушение на този закон и на издадените въз основа на него наредби и правилници, както и за неизпълнение или ненадлежащо изпълнение на направено предупреждение по този закон се налага глоба до 500.000 лв.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 48, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 49. Нарушенията по предходния член се констатира с акт от органите на противопожарната защита.

Актът трябва да бъде подписан от съставителя и приподписан от двама свидетели. Нарушителят трябва да бъде поканен да подпише акта, ако желае и да даде своите обяснения.

Наказателните постановления се издават от началника на областната противопожарна служба, а в столицата — от началника на противопожарната защита при Министерството на вътрешните работи.

Наказателните постановления могат да се обжалват по реда на книга VI, глава V, от закона за наказателното съдопроизводство.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 49, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 50. Всички противопожарни служители имат право, без да съставят актове, да глобяват в размер от 50 до 200 лв. нарушителите на противопожарните разпоредби. Тези глоби не подлежат на обжалване.

Глобите, наложени по този член, се събират веднага срещу квитанция от кочан, заверен от Министерството на вътрешните работи.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 50, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„VII. Противопожарно благоустройство

Чл. 51. Всички частни, обществени, общински, автономни, държавно-автономни и държавни сгради, заведения, учреждения, жилища, дворове, складове, посеви, гори, превозни средства, плавателни съдове, движимости и др. в пожарно отношение се намират под надзора на противопожарните органи.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема подзаглавие и чл. 51, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 52. Плановете за всички видове сгради, складове, съоръжения и др. се изготвят и одобряват съгласно правилник за противопожарни стопителни работи, изготвен съвместно от Министерството на вътрешните работи и Министерството на обществените сгради, пътищата и благоустройството и одобрен от Министерския съвет.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 52, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 53. При узаконяване на индустриални заведения, театри, кинотеатри, складове за леснозапалителни течности, избухливи вещества, дъровен материал и други сгради и обекти, които подлежат на узаконяване, в състава на комисията взема участие и представител на противопожарната защита.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 53, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 54. Противопожарните служби се помещават в нарочни сгради с необходимите помещения, гаражи, складове, работилници и др., отговарящи на съвременните изисквания и нужди на противопожарната защита. Плановете на тези сгради се одобряват от Министерството на вътрешните работи.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 54, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„VIII. Средства

Чл. 55. Към Министерството на вътрешните работи се учредява централен общински фонд „Противопожарна защита“, който се управлява от съвет в състав: главния директор на администрацията, за председател, и членове: юрисконсултът и началникът на противопожарната защита при Министерството на вътрешните работи, един представител на градските общини, един представител на селските общини и един представител на застрахователните предприятия.

Грешите трима са постоянни, а останалите се определят за срок от една година.

Този фонд набира средствата си от:

1. Сумите по досегашния фонд „Пожарно дело“ при Министерството на вътрешните работи.

2. Сумите по фонд „Пожарно дело“ на градските и селските общини при клоновете на Българската земеделска и кооперативна банка.

3. Наличните суми при общините от събраните такси за упазване сградите от пожар.

4. Сумите от фонд „Борба с пожари“ при Българската земеделска и кооперативна банка.

5. 3% върхнина върху основния данък, върху приходите и основния данък върху сградите.

6. 20% върху премията по застраховките срещу пожар на всички държавни, кооперативни, акционерни и частни дружества и институти и други застрахователни предприятия и учреждения.

7. 15% от премията срещу застраховките по клон пожар на застрахователните дружества за времето от 1 юли 1940 г. до влизането на този закон в сила.

8. 5% върху предвидените кредити по бюджетите на градските и селските общини и общинските стопански предприятия.

9. Субсидии от автономните и държавно-автономните учреждения, предприятия и фондове.

10. Приходи от специални фондови марки „Противопожарна защита“ (п. п. з.) в размер от 5 до 300 лв. върху всички заявления, подадени във всички служби на противопожарната защита в страната, както и върху видове удостоверения, свидетелства, преносителни, разрешителни и др., издавани от същите служби. Размерът на стойността на марките за различните книжа се определя с наредба от министъра на вътрешните работи след съгласие на министъра на финансите.

11. Такси за извършване прегледи, дадени съвети и направени услуги от органите на противопожарната защита на разни учреждения, предприятия и лица. Размерът на таксите се определя с наредба от министъра на вътрешните работи, след съгласие на министъра на финансите.

12. Приходи от доставяни или поправени противопожарни съоръжения и разни материали на държавни, общински, обществени, кооперативни и частни учреждения, предприятия и лица.

13. Глоби по нарушение на противопожарни разпоредения, съгласно този закон.

14. Дарения, завещания, помощи и др.

На края на втора алинея се прибавят думите: „от Съюза на общинските служители и Държавния надзор върху частните застрахователни дружества.“

В точка 7 15% става 7% и на края, вместо „до влизането на този закон в сила“, става „до 1 януари 1946 г.“

Точка 8 се изменя така: (Чете)

„8. Процентни вноски върху действително постъпилите приходи по редовните и допълнителните бюджети на градските и селските общини и общинските стопански предприятия, в размер:

а) 2% за всички общини, които са седалища на областни противопожарни служби, и градските общини в: Габрово, Сливен, Хасково, Шумен, Ямбол, Лом, Пазарджик, Перник, Дупница, Видин, Казанлък и Горна Оряховица;

б) 1% за всички градски и селски общини, които са седалища на районни или участъкови служби;

в) 0.5% за всички останали градски и селски общини и за всички общински стопански предприятия в страната.“

Прибавя се нова точка 9, със следното съдържание: (Чете)

„9. По 5 лв. на всеки 100 кг. или част от 100 кг. бруто тежест върху извършените по б. д. ж., по речните и морски плавателни съдове търговски превози.“

Номерацията на точка 9 и последващите се съответно изменят.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема подзаглавие и чл. 55, както се докладва от г-на докладчика, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 56. Контролът върху приходите и разходите на фонда се извършва по специална наредба, одобрена от Министерския съвет по доклад на министъра на вътрешните работи.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 56, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 57. Бюджетът на фонда се одобрява от Министерския съвет по доклад на министъра на вътрешните работи.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 57, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„IX. Преходни разпоредения

Чл. 58. Всички държавни, държавно-автономни и общински покрити и непокрити имоти, доимък, коли, съоръжения, уреди и средства, които са били собственост или са обслужвали противопожарните служби, стават собственост на противопожарната защита при Министерството на вътрешните работи без заплащане.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема подзаглавието и чл. 58, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 59. Постановленията на този закон, относно събиране на приходите по чл. 55, точки 5, 6, 8 и 9, влизат в сила от 1 януари 1946 г.

След точка 9 на втория ред се прибавят точки 10 и 11.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 59, както се докладва от г-на докладчика, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 60. Този закон влиза в сила след обнародването му в „Държавен вестник“ и отменява всички закони, правилници и наредби, които му противоречат.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 60, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 61. За прилагането на този закон ще се издават правилници, одобрени от министъра на вътрешните работи.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 61, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Давам 5 минути отдиш.

(След отдиш)

Председателстващ Георги Трайков: (Звъни) Заседанието приключва.

Пристъпваме към разглеждане на

Бюджетопроекта за разходите по Министерството на външните работи и на изповеданията за 1946 бюджетна година.

Има думата г-н докладчикът.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете)

„БЮДЖЕТ

за разходите по Министерството на външните работи и на изповеданията за 1946 бюджетна година.“

Д-р Васил Ханджиев (з): Правя предложение, бюджетът на Министерството на външните работи да бъде приет без разисквания, с акламация. (Ръкоплескания)

Министър Петко Стайнов: Аз благодаря за доверието, което г-н д-р Ханджиев иска да изрази на правителството на Отечествения фронт за бюджета и за водената външна политика, но много бих молил да се спази в това отношение установеният ред. Нека да гласуваме бюджета статия по статия, параграф по параграф.

Председателстващ Георги Трайков: Г-н министре! Така ще го гласуваме.

Който приема предложението на народния представител г-н д-р Ханджиев, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема. (Ръкоплескания)

Който приема заглавието на бюджетопроекта, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 1)

Общият кредит по този параграф остава същият. Но кредитът по буква „а“ — заплати на личния състав от 32.625.000 лв. се намалява на 32.526.000 лв., а кредитът по буква „г“ — курсова разлика от 87.235.000 лв. се увеличава на 87.334.000 лв.

В обяснителната таблица към този параграф комисията направи следните изменения:

На стр. 7, отдел за шифъра и архивите, „1 деловодител I категория, III—I степен“ става „1 библиотекар“, 7—12, с месечна основна заплата 3.000 лв.

На стр. 9, в „Отделение Б. Т. А., помощник-редакторите от двама стават четирима и общият кредит от 110.400 лв. се увеличава на 220.800 лв.

В „Отделение за външна информация“ помощник-редакторите от двама стават трима, а общият кредит от 110.400 лв. се увеличава на 165.600 лв.

На същата страница в „Легации и консулства“ двамата консули се заличават; първите легационни секретари от 9 стават 11 и общият кредит от 842.400 лв. се увеличава на 1.029.600 лв. Съветниците по печата от 7 стават 4 и общият кредит от 705.600 лв. се намалява на 403.200 лв. Редакторите III-I ст. от 9 стават 12 и общият кредит от 698.400 лв. се увеличава на 802.800 лв.

На стр. 10 — „Легации“, в легацията в Атина се зачерква един съветник по печата, а се предвижда един редактор III-I ст. В легацията във Виена се зачерква един легационен съветник и един съветник по печата, а се предвижда един редактор III-I ст. По п. 14 легацията, вместо „Мадрид“, става „Кайро“. В легацията в Париж легационните съветници от един стават двама. В легацията в Рим се зачерква един съветник по печата, а се предвижда един редактор III-I ст.

На същата страница — „Консулства“, в консулството в Галац се заличава консултът, а се предвижда един първи легационен секретар. Същото става и за консулството в Смирна.

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 1 с обяснителната таблица и изменението в нея, както ги прочете докладчикът, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 2)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 3)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 3, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 4)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 4, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 5)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 5, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 6)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 6, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 7)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 7, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 8)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 8, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 9)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 9, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 10)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 10, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 11)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 11, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 12)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 12, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 13)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 13, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 14)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 14, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 15)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 15, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 16)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 16, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 17)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 17, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 18)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 18, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 19)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 19, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 20)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 20, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): След § 20 комисията предвижда нов § 20а със следния текст: (Чете)

„§ 20а. Издръжка на българо-мохамеданско (помашко) училище. (Разходът се извършва по бюджет, одобрен от Министерския съвет) — 1.650.000 лв.“

Председателстващ Георги Трайков: По този § 20а има думата народният представител Юсеин Алиев Шолев.

Юсеин Алиев Шолев (к): (От трибуната) Г-да народни представители! Вземам думата по § 20а от бюджета на Министерството на външните работи и на изповеданията, за да отправя благодарностите на българо-мохамеданите, помаците, към отечественофронтовското Народно събрание за това, че то неотдавна гласува закон за откриване на средна духовна гимназия за децата на българо-мохамеданското население (Ръкоплескания), за която гимназия в бюджета се предвижда сумата 1.650.000 лв. за правилното ѝ функциониране. С този вот Народното събрание още веднаж доказва, че отечественофронтовска България, в лицето на своя най-авторитетен чистотит, Народното събрание, осъществява пълна демокрация, свобода и религиозна търпимост за всички свои поданици без разлика на вяра, народност и пол.

Тук му е мястото да отправя своята топла благодарност към правителството на Отечествения фронт за това, че българо-мохамеданското население е приравнено с останалите свои сънародници за всичко: наряди, участие в държавния живот и човешко отношение на администрацията. Факт е, че днес ние сме допуснали в българския Парламент да заседаваме, да се изслушват нашите тежния и болки и да участвуваме в гражданното дело на отечественофронтовска България. (Ръкоплескания) Факт е, че много от нашите сънародници участвуват в административното управление на държавата. Наглед, аз самият земам кметско място преди да бъде избран за народен представител.

Поради всичко това българо-мохамеданите еднодушно подкрепиха делото на Отечествения фронт, и днес те са едни от най-вотуритите поддръжници на Отечествения фронт и са готови на жертва, за да бранят делото на 9 септември. (Ръкоплескания)

Като имаме всичко това пред вид, мен ми се вижда крайно възмутителна постъпката на някои гръцки монархо-фашисти, които с меморандумите си от 10 юни и 22 октомври 1945 г. до представителите на Североамериканските съединени щати и Великобритания, подписани уж от българо-мохамеданите от Пашмакли и Ларъ-дере, искат присъединяването на българо-мохамеданите към Гърция. В тези меморандуми се казва, че уж ние, българо-мохамеданите, сме били потложени на небял дивански теор, че ни се забранявала религиозната служба в джамите, че училищата били затворени и децата ни се изпращали насилно в български училища. . .

Обаждат се: Позор!

Юсеин Алиев Шолев (к): . . . и още, че нас ни избивали без всякакъв съд, потложали ни на нечовечно преследване.

Ние не отричаме, че такива работи са ставали, но това беше през времето на бившите фашистки управления. (Ръкоплескания) Фашистите не пожелаха и целия български народ така, както гръцките монархо-фашисти днес не жалат гръцкия народ.

Но днес, когато свободата огря нашата Родина, ние се радваме от все сърце на придобивките на отечественофронтовска България. Тези меморандуми са една интрига на гръцките монархо-фашисти. И ако действително има сложени подписи на някои българо-мохамедани, то ясно е, че това е станало чрез измама или чрез подкуп на някои паднали елементи — контрабандисти и чернобългарджии, които са си провалили съвестта. (Ръкоплескания и гласове: „Браво!“) Цялото наше българо-мохамеданско население не мисли така, както е казано в горепосочените меморандуми. И ако става дума за някакво си народно допитване, както е казано в меморандума, това стана на 18 ноември 1945 г., когато цялото българо-мохамеданско население гласува с голяма яснота за честта на Отечествения фронт. (Ръкоплескания и гласове: „Браво!“)

От името на това население, което ме е избрало, заявявам, че не само ще подкрепяме с нашето доверие правителството на Отечествения фронт по неговата вътрешна и външна политика, но сме готови да се жертвуваме за независимостта и целостта на нашата обща родина — отечественофронтовска България. (Ръкоплескания и гласове: „Браво!“)

Ние смятаме, че по се касае до външната политика, която следва правителството на Отечествения фронт, политика на вечна дружба със Съветския съюз, братско разбирателство с Югославия и при-

телство с великите демокрации, тя е спасителна и ще даде благоприятни резултати за нашето хубаво отечество. (Ръкоплескания)

Опитите като оня, за който говорих, които се правят от тъмни авантюристи, са само от естество да помрачат доорите овошения на балканските народи, които жадуват за мир и свобода.

Затова ние отправяме горещ апел към народите в целия свят да попречат с всичките си сили за подобни интригантски ходове в международната политика, които ще обречат народите на нови страдания. Не отделяне от майка България, не отделяне от отечеството, а в крепко единство всички ние ще вървим по своя исторически път ва сила, мощна и благодарствуваша България. (Продължителни ръкоплескания и викове: „Браво!“)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат чл. 20а, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 21)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 21, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 22)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 22, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете)

„§ 23. Курсова разлика, премия, комисионни и разходи по превеждане на суми в чужбина по: § 1; буква „б“, на параграфите: 2, 3, 7, 8, 9, 10 и 15 и по § 12 и 21 — 120.000.000 лв.“

В края на този параграф се прибавят и думите „и § 31“, и кредитът съответно се увеличава от 120.000.000 лв. на 303.350.000 лв.

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 23, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 24)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 24, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 25)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 25, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 26)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 26, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 27)

По този параграф не се предвижда кредит. (Чете § 28)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 28, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 29)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 29, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете)

„Глава III

Комисарство по прилагане условията по примирието, сключено в Москва“.

Заглавието на глава III се променя така: (Чете) „Подготовка на договора за мира — Комисарство по прилагане условията по примирието, сключено в Москва“.

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат заглавието на глава трета, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 30)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат § 30, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): Нов § 31. (Чете) „Разходи за подготовката на мира (паритет). Разходите се оправдават пред Министерския съвет — 15.000.000 лв.“

Председателстващ Георги Трайков: Има думата министърът на външните работи.

Министър Петко Стайнов: Г-да народни представители! От името на българското правителство изказвам най-гореща благодарност на народното правителство за решителната единодушна, с което посрещна и одобри бюджета на Министерството на външните работи. В това единодушие правителството вижда да се изразява по един най-очевиден начин доверието, което народните избраници, а заедно с това и цялото българско гражданство, което ви е изпратило тук, имат във водената досега от българското правителство

външна политика. Тази външна политика се установи на 9 септември и оттогава неуклонно се следва от правителството. Нашето тъй дълбоко изказано доверие ще даде още по-голямо основание на правителството да постоянствува в тази външна политика, чрез която то води страната към един достоен и справедлив мир. (Ръкоплескания)

Като ви благодарим още веднаж за вашето доверие, дължа да ви заявя, че правителството възнамерява преди закриването на сесията да помоли народното представителство да посъществи едно специално заседание на народното събрание на външната политика, на което ще се направят най-пълни изложения от страна на правителството по всички въпроси, относно външната политика на отечественофронтотска България.

Надявам се, че на това заседание ще се даде възможност на народното представителство да се изкаже най-пълно по външната политика и да даде още веднаж израз на доверието си към пътя, който всички, ние и вие, сме избрали, за да служим на българския народ и на мира. (Продължителни бурни ръкоплескания)

Председателстващ Георги Трайков: Които от г-да народните представители приемат § 31, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Които от г-да народните представители приемат бюджета на министерството на външните работи, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. (Г-да министрите, членовете на бюрото и народните представители стават прави и продължително ръкоплескат)

(Председателското място се заема от подпредседателя Петър Попзлатев)

Председателстващ Петър Попзлатев: Пристъпваме към разглеждане на

Бюджетопроекта за разходите на Върховното правителство за 1946 бюджетна година.

Моля г-на докладчика да го докладва.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете)

„БЮДЖЕТ

за разходите на Върховното правителство за 1946 бюджетна година.“

Председателстващ Петър Попзлатев: Има думата народната представителка г-жа д-р Вера Златарева.

Д-р Вера Златарева (з): (От трибуната. Посрещната с ръкоплескания) Драги народни представители и народни представители! На прага между едно минало, което все още не е изцяло минало, и едно настояще, изграждането на което все още ни се очертава в светлината на желано бъдеще, ние приемаме бюджетите с едно раздвоение. Известни кредити гласуваме често със спотаеност и неизразено пожелание: да товарим за последен път българския народ с тях, а други кредити — със стеснение, че поради материалното затруднение на държавата ни те са недостатъчни за изграждане на новото, което имаме вяра да бъде изградено. С това раздвоение парламентарната група на Българския земеделски народен съюз ще гласува изцяло бюджета за разходите на Върховното правителство.

Глави I и II — кредитите за царския двор и за Регентството — ние ще гласуваме с твърдото пожелание: за последен път представителите на народа да гласуват кредити за институти, които са неужни вече на българския народ. (Ръкоплескания) Опитът от 27 септември 1918 г. пропадна и бе жестоко потиснат. Парламентарната група на Българския земеделски народен съюз приканя народните представители на първото отечественофронтовско Народно събрание, като гласуват тези кредити за последен път, да повторят на крака пред българския народ думите на безсмъртния Райко Даскалов, когато обяви Радомирската република: (Всички народни представители стават на крака с ръкоплескания) „В името на всички основа, което вие преживяхте на фронта и вашите семейства в тила, в името на скъпите жертви, които дадохме по многобройните бойни полета, в името на окървавеното ни и намиращо се пред отворен гроб отечество, аз ви призовавам да вдигнете всички знамето на републиката, на мира, за наказване на виновниците, за въвеждане на правда, социална справедливост, реформи, всеотранно политическо, икономическо и културно обновление на страната ни.“

Нека оставим народът да прецени доколко кредитите за Народното събрание са обществено оправдани. Законодателната дейност на народния представител трябва да бъде освободена от грижите и отвлеченията, които всекидневният на личния му живот могат да му наложат. Със съзнанието, че народът бедствува, че държавата ни е в материално затруднение, трябва да приемем тези параграфи в предложени им размер. Народният представител в отечественофронтотското Народно събрание чувствава обществения контрол над своята дейност и слага тази си дейност в центъра на живота. Затова платени ходатаи, каквито някога в миналото ставаха народни представители, днес няма в Народното събрание. Със съзнание за творческата роля, на законодателството в новото обществено строителство на страната, народното представителство заседава по цели дни, и за каквито, че остава още легла да ни се сложат в Народното събрание, за да не излизаме от него, изразяват едно фактическо положение: от сутрин до късно през нощта в Народното събрание се работи. С волята на всички за обществено преустройство да пожелам в скоро време да бъдат поднесени на българския народ и другите обещани в тронното слово и в отговора на тронното слово за каквито, които да подобят живота на народа. С тази воля — всички обещани в тронното слово като законодателна дейност на Народното събрание през настоящата сесия да бъде осъществено — парламент-

тарната група на Българския земеделски народен съюз ще гласува и кредитите по тези параграфи.

Върховният стопански съвет е нова институция и затова се налага да се кажат няколко думи по неговото предназначение и неговата организация и работа.

Като основна задача на Върховния стопански съвет, законодателят е поставил задачите да планира, да координира и контролира стопанската политика и дейност на държавните стопански институти, обществените стопански органи и институти и целокупната стопанска дейност в страната. Премахването на досегашната система на безпланово стопанско строителство и дейност и въвеждане на плановия принцип в народното стопанство и народостопанската политика на държавата представлява една наистина сериозна, но крайно необходимата задача за нашата страна. Нашето стопанство е изостанало в сравнение с това на напредналите страни; ние понесаме последиците от противонародната стопанска политика на миналите фашистки режими; страната ни има да изживява затрудненията от голямата миналогодишна суша. Ние трябва да поддържаме съществуващата стопанска дейност на населението и да създаваме нови дейности и предприятия за подобряване материалното състояние и благоденствието на народ и държава. За постигане на всичко това ние трябва да използваме напълно резултатно наличните възможности на страната, да оползотворим работната сила — най-голямото ни богатство, да използваме напълно работната земя, природните богатства, индустриалните и занаятчийските предприятия, да подобрим транспорта, да организираме наличните финансови възможности на страната за покриване разходите по поддържане и разширяване стопанската дейност на населението. Всичко това можем да постигнем, като изработим и прилагаме цялостен народостопански план.

Реорганизацията на държавните стопански служби и институти и координирането дейността на съществуващите такива, с оглед да провеждат правилно и резултатно установената планова стопанска политика на държавата, също представлява сериозна задача на Върховния стопански съвет. Най-после установяването на една върховна контрола върху дейността на държавните стопански органи и служби, с оглед правилното изпълнение на възлаганите им стопански функции и задачи и специално тези по провеждането на народостопанския план, представлява също сериозна задача на Върховния стопански съвет.

За изпълнението на своите задачи този съвет трябва да има подходяща организация и подготвен кадър за техническа работа. В това отношение ние констатираме още значителни несвършенства както в организацията, така и в кадъра и работата на Върховния стопански съвет, които трябва да се изправят в процеса на работата на съвета, както и евентуално чрез съответно изменение на закона за същия съвет.

Управлението на Върховния стопански съвет, което провежда текущата дейност на последния и подготвя работата на пленарните заседания на същия, трябва да се изгради като постоянен институт, представителен по отечественофронтowska линия и компетентен по личен състав. Така ще се създаде един напълно дееспособен и координиращ орган, който ще разработва стопанските въпроси, ще изглежда различията в становищата по важните стопански въпроси и ще улеснява управлението в провеждането на единна стопанска политика от различните министерства.

Нуждата от едно подсилване ръководството на Върховния стопански съвет чрез приобщаване съдействието на отговорни лица по стопанските въпроси при отделните отечественофронтowski партии се съзнава от всички ръководни среди и в резултат на това съзнание се стига до създаването на едно бюро при председателството на съвета от поедин представител на всички отечественофронтowski партии. Налага се узаконяването на това бюро като редовно управление на съвета, за да се осигури на последния дееспособно, представително и компетентно ръководство.

На второ място, налага се един прецизен подбор на техническия кадър при Върховния стопански съвет. В бюджетопоекта се предвиждат сравнително най-високи заплати за деятелите при Върховния стопански съвет. Редно е, щото и подборът и квалификацията на последните да съответствуват на предвидените заплати. Чиновниците при Върховния стопански съвет не са обикновени чиновници. Те са и трябва да бъдат и опитни стопански дейатели, с подходяща теоретическа и практическа подготовка и проявена стопанска дейност.

За да изпълним отговорните стопански задачи, които държавата възлага на Върховния стопански съвет, като съветателен орган на Министерския съвет, трябва да се защитат правата и компетентностите на стопанския съвет пред всичко от самите министри. За в бъдеще не бива нито едно стопанско предложение, нито една стопанска мярка или препоръка, които се внасят в Министерския съвет за решение, да заобикалят Върховния стопански съвет. Така ще се облекчи и работата на Министерския съвет, а ще се избегнат и не редките случаи на противоречия или отичащи се решения, вземани от Министерския съвет по един и същ въпрос, но по доклади на отделните министерства.

От само себе си се разбира, че Върховният стопански съвет не трябва да се занимава в бъдеще с дейности или мероприятия, които са обект на държавните стопански служби и институти. Трябва да се разбере от ръководството на самия Стопански съвет, както и от обществото, че Върховният стопански съвет няма за задача и не се занимава с раздаване нареди, даване разрешителни, вземане хопатейства и застъпничества пред други служби и пр. Който има върховното ръководство и контрола, той не може да се занимава с дейност, която би трябвало само да ръководи и контролира. В никой случай не бива да се създава от Върховния стопански съвет едно ново учреждение, което да дублира дейността на сега съществуващите такива.

Планирането на целия наш стопански живот е една от задачите на Върховния стопански съвет. Изработването на производствено-финансов и народостопански план, които да подчинят живота на,

не за година, а за един по-дълъг период, е задача на Върховния стопански съвет. В основата на този план трябва да легнат редица проучвания. И може би тъкмо това е забавило досега изработването на такъв план. Един стопански план трябва да има пред очи едно-временно нуждите на народното стопанство и неговите възможности.

Плановост в производството — това е едната страна. То ще даде възможност за увеличаване на нашия национален доход, но нужно е второ: правилно разпределение между участващите в стопанския живот групи на националния ни доход. За изпълнение на това ние очакваме да се гласува един закон, който да реши правилно въпроса за цените. (Ръкоплескания) Ние имаме ударници и в градовете, в селата, но пролетният посевен план ще бъде изпълнен с по-голям ентузиазъм, когато надеждата на земеделеца за правилното оценяване на труда му се превърне в увереност. (Ръкоплескания) Текстилката с по-голяма сръчност ще участва в производството, когато в направляването на стана от нея вътче пожеланието да има възможност и тя да се облече с рокля от този плат и да задоволи нуждата си от добро облекло. (Ръкоплескания) Производството ще бъде още повече засилено при едно правилно разпределение на националния ни доход, което разпределение трябва да даде възможност на производителните групи да участват съответно и в коумсумацията на произведеното. Такава развихрена дейност, която едно-временно да насочи нашето стопанство към по-доходни производствени форми и да повиши материалните възможности на ангажирания в производството обществени групи — ние искаме от Върховния стопански съвет. Възможностите за дейност, които наредбата закон му дава, са все още големи. Парламентарната група на Българския земеделски народен съюз ще гласува и предвидените в бюджетопоекта кредити, с изказаните по-горе пожелания.

Има един упрек, насочен към бюджетопоекта, който приемаме. Прави се един упрек, който се дължи на неправилно осветление. Този упрек е: бюджетът е консумативен. Толкова чиновници българската държава не е имала и не може нашият народ да издържа толкова чиновници. Този упрек е неправилен. Държавните служители днес са два вида: едините, които участват в правилното управление на държавните служби и дейността на които е свързана непосредствено с поддържането на самата държава. Това са същинските държавни служители.

Днес обаче в обсега на държавната дейност се включиха редица стопански инициативи. Липата, които участват в провеждането на тези стопански инициативи, са друга, особена група държавни служители. Фактически те са стопански дейци. Те участват в стопанския живот на страната. Те не тежат на народното стопанство, защото непосредствено участват в стопанския живот. Затова този упрек може да се отпая само от онези, които не са проникнати от същността на новото строителство на нашия живот.

Изработването на производствено-финансов и народостопански план трябва да предшества изработването на държавния бюджет. Държавният бюджет трябва да провежда и да бъде подчинен на един такъв план. Затова, като заявява, че ще гласува кредитите на Върховния стопански съвет, парламентарната група на Българския земеделски народен съюз върши това с пожеланието, за последен път бюджетът на държавата ни да бъде създаван по старите начини. Следващият бюджет да почне провеждането из един изработен от Върховния стопански съвет цялостен производствено-финансов и народостопански план, в което е гаранцията за създаване материално благоденствие и по-светли дни за трудовия български народ.

На границата между едно минало, тежките последици от което още гният народа, и на пътя на едно бъдеще, което трябва да бъде изградено с волята и по пожеланията на българския народ, застъпвам с думите на Стамболчъшкия 17-ия земеделски конгрес: „Стара България е разнебитена. Бъдещето е на нова България. Нова България е срещу. Днес е пролет за България и след няколко месеца ще дойде лятото.“ (Продължителни ръкоплескания)

Председателстващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат заглавието на бюджетопоекта, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 1)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 1, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 2)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 3)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 3, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 4)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 4, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): Параграфи 5, 6 и 7 са слети. (Чете §§ 5, 6 и 7)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат слетите § 5, 6 и 7, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 8)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 8, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 9)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 9, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 10)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 10, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 11)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 11, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 12)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 12, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 13)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 13, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 14)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 14, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 15)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 15, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 16)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 16, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 17)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 17, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 18)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 18, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 19)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 19, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 20)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 20, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 21)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 21, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 22)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 22, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 23)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 23, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): § 24 добива следната нова редакция: (Чете)

„§ 24. Дневни пари на народните представители, смятано от 1 януари 1946 г., по 1.500 лв. дневно, и на министрите по 1.500 лв. на заседание, плащани по месечно без удържки и данъци. Допълнително се плаща на всички народни представители, смятано от 1 януари 1946 г., чие то местожителство не е в София, по 300 лв. дневно квартирни пари, през време на сесия, без удържки и данъци — 161.584.000 лв.“

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 24, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 25)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 25, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 26)

Комисията намали кредита от 6.000.000 лв. на 5.835.200 лв.

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 26, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 27)

Комисията увеличи кредита от 4.173.000 лв. на 4.453.800 лв.

На страница 9, в бюджетопрокта на Върховно правителство — Народно събрание, се предвижда нова длъжност
1 Главен секретар 12—109 13.200 158.400 158.400

В отдел „а) Канцелария“ след „Библиотекар“ е пропуснато да се впише при отпечатването на бюджетопрокта длъжността „проверител“ с месечна заплата — 3.000 лв.

Вместо „Проверител“ се предвижда „1 библиотекар пазител“ III — I ст., пор. № 12а, 3600—4200 43200—50400 50400

В същия отдел „а) Канцелария“ се намалява единият машинист писец и вместо него се предвижда „1 пазител на архива, стр. 10, пор. № 70 с месечна заплата 3.800 45.600 45.600

В същия отдел „а) Канцелария“ се намалява единият майстор и вместо него се предвижда „1 главен майстор“, стр. 9, пор. № 56, с месечна заплата 3.800 45.600 45.600

На същата страница 9 в отдел „б) Охрана“ се заличават „3 служители за вътрешна охрана“, а се увеличават от 11 на 14 общо служители за вътрешна охрана, стр. 15—3 2.300 27.600—386.400.

В отдел „б) Охрана“ думите „и домакин“ след думите „Началник на вътрешна охрана“ се заличават, тъй като двете длъжности са разделени и длъжността „домакин“ е вписана в отдел „в) Бюджетно-контролно отделение.“

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 27, заедно с промените в обяснителната таблица, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 28)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 28, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 29)

Комисията увеличи кредита от 250.000 лв. на 450.000 лв.

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 29, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): § 30 добива следната нова редакция: (Чете)

„§ 30. За извънреден ношен труд на служителите при Народното събрание, като всеки час се смята за два за служителите с основна месечна заплата до 4.200 лв., а за всеки час за час за служителите с заплата от 4.201 лв. нагоре, без удържки и данъци. Допълнителни пари по 80 лв. дневно на всички служители в Народното събрание, които не получават порционни пари, смятано от 1 януари 1946 г. през време на сесия без удържки и данъци. Също се плащат допълнителни пари по 150 лв. дневно на командирания лекар при Народното събрание и по 100 лв. дневно на командированата мило-сърдечна сестра, без данъци и удържки през време на сесията — 600.000 лв.“

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 30, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 31)

Комисията намали кредита от 500.000 лв. на 300.000 лв.

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 31, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 32)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 32, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 33)

Комисията увеличи кредита от 750.000 лв. на 1.000.000 лв.

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 33, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 34)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 34, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 35)

Комисията направи следната добавка: „Покупка леки автомобилни коли“ и увеличи кредита от 1.200.000 лв. на 9.000.000 лв.

Председателстваващ Петър Попзлатев: Които приемат § 35, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 36)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 36, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): § 37 добива следната нова редакция: (Чете)

„§ 37. Канцеларски разходи, трамвайни карти и църковни треби. Стенографските дневници на XXVI обикновено Народно събрание се печатат и разпространяват от Държавната печатница в 10.000 екземпляра. Безплатно получават дневници: Регентството — 2 екземпляра; Народното събрание — 320 екземпляра; Министерският съвет — 2 екземпляра; министерствата по 3 екземпляра; дирекциите, Върховният касационен съд, Върховният административен съд и Върховната сметна палата — по 2 екземпляра; апелативните, областните и околийските съдилища, областните сметни палати, областните дирекции, околийските управители, Всенният касационен съд и военните съдилища, Университетската библиотека, Българските легации, консулства и читалища по 1 екземпляр; за общините и за комитетите на Отечествения фронт е задължително получаването по 1 екземпляр срещу заплащане, и за отпечатване в 700 екземпляра стенографските дневници на XXV. обикновено Народно събрание — 320.000 лв.“

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 37, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 38)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 38, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): § 39 добива следната нова редакция: (Чете)

„§ 39. Помощи за лекуване на държавните служители и за погребения на починали такива (членове 70 и 71 от закона за държавните служители).“

Помощи за извършени разходи при погребения на народни представители, когато Народното събрание реши погребението да се извърши на държавни разходи — 500.000 лв.“

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 39, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 40)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 40, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 41)

Комисията увеличи кредита от 20.000 лв. на 980.000 лв.

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 41, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 42)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 42, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 43)

Обяснителната таблица няма никакви промени.

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 43, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 44)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 44, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 45)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 45, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 46)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 46, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 47)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 47, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 48)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 48, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 49)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 49, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 50)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 50, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 51)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 51, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 52)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 52, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 53)

По § 53 — заплати на личния състав във Върховен стопански съвет — кредитът от 8.115.100 лв. се увеличава на 12.350.700 лв. В обяснителната таблица на стр. 10 се правят следните изменения и допълнения:

В инспектората главните инспектори се намаляват от 4 на 2.

Заличава се 1 юрисконсулт.

Предвижда се 1 съветник-юрист с месечна заплата 11.200 лв.

В „Канцелария“:

Секретар-докладчиците се увеличават от 2 на 8.

Деловодителите се увеличават от 2 на 4.

Вместо 1 домашни I категория се предвижда 1 началник на бюро „домашинство“ с месечна заплата — 5.600 лв.

Вместо 1 контролър по отчетността III-I ст. се предвижда 1 началник на служба с месечна основна заплата — 7.000 лв.

Вместо 1 касиер I категория се предвижда 1 началник на бюро „каса“ с месечна заплата — 5.600 лв.

Увеличени са въвеждащите от 1 на 8.

Сектор „Индустрия и занаяти“: увеличени са съветниците-референти от 4 на 8.

Предвиждат се двама началници на секция с месечна заплата 6.400 лв.

Сектор „Земеделие“: увеличени са съветниците-референти от 4 на 8.

Сектор „Финанси“: увеличават се съветниците-референти от 2 на 3.

Предвижда се нов 1 началник на секция с месечна заплата 6.400 лв.

Сектор „Търговия“: увеличени са съветниците-референти от 2 на 4.

Сектор „Транспорт“: предвижда се нов 1 началник на секция с месечна заплата 6.400 лв.

Сектор „Природни богатства“: увеличени са съветниците-референти от 1 на 2.

Сектор „Електрификация и строителство“: увеличени са съветниците-референти от 1 на 3.

Вместо 1 чертожник се предвижда 1 техник с месечна заплата 3.000—3.800 лв.

Сектор „Ценова политика“: предвижда се нов 1 началник на секция с месечна заплата — 6.400 лв.

Сектор „Снабдяване“: заличава се 1 съветник-референт.

Предвиждат се 3 началници на отдели с месечни заплати 9.400 лв.

Отдел „Гражданска и стопанска мобилизация“: увеличени са началниците на секции от 1 на 2.

„Стопанска политика и планиране“: увеличени са съветниците-референти от 2 на 3. Предвижда се нов 1 началник на секция с мес. на заплата 6.400 лв.

Сектор по труда: предвижда се нов 1 съветник-референт с месечна заплата 10.800 лв.

Председателстващ Петър Попзлатев: Има думата министърът без портфейл г-н Добри Терпешев.

Министър Добри Терпешев: (От трибуната. Посрещнат с ръкоплескания) Искан да се възползувам от случая, че се разглежда бюджетопроектът на Върховния стопански съвет, за да дам някои кратки обяснения за нашата работа — как работим и какво сме свършили — и някои обяснения по повдигнатите тук въпроси.

Отечественофронтското правителство, следвайки програмата на Отечествения фронт, създаде редица стопански министерства и редом до тях създаде специален институт и помощен орган на правителството — Върховния стопански съвет. Отечественофронтското правителство желае, в изпълнение програмата на Отечествения фронт, да превърне стария държавен апарат, старата държава, военна-полицийската, която угнетяваше народните маси, изтискваше ги и охраняваше паразитните слоеве, монархията и кликата около тях и пр., в организатор и ръководител на производителните сили на българския народ, за неговото материално, културно и духовно издигане.

Именно тази е била ръководната идея на правителството, когато създаде Върховния стопански съвет: да създаде свой орган, институт, който да се заеме с проучването на стопанския живот на богатствата в нашата страна, подземни и надземни, да приведе в известност производителните сили, труда, средствата за производство, капиталите, да даде план и планоно, съзнателно ръководство на нашия стопански живот.

Както виждате — задача и нова, и тежка, и голяма. Вие всички знаете, че за плановете в последно време се говореше в много фашистки и капиталистически страни. Най-напред в Съветския съюз бе въведено такова планоно стопанство. Но докато Съветският съюз дава планоността при една условия, в капиталистическите страни това не можеше и не може да става. Фашистите много говореха за

план и планоност. Техният план се изрази в края на краищата към възможване жизнените сили на народа и към организиране на една лесна машина за устремяване на собствения си народ и за война с наци.

У нас също така се говореше за планоно стопанство, но само доколкото тоя въпрос теоретически е бил поставен в пресата от стопановедите. Никой сериозно не се е зает в нашата страна да даде каквито и да е напътствия, даже теоретически, за създаване на планоно стопанство, за създаване на план за ръководство на нашето стопанство. Вземете който щете труд на който щете наши стопановед, и вие никъде няма да намерите нещо подобно. У нас даже се отричае възможността за план при милион дребни стопанства, от които всяко се е затворило в себе си и 90% от произведеното консумира — на някои даже не стига произведеното — а изнася само 10% на пазара. Не е лесно да създадеш планоност при такива разпокъсани, индивидуални стопанства, защото всяко има идея само за себе си и се ръководи от своите собствени лични разбирания.

Но нашето правителство се зае с тази трудна задача, и тази задача се възложи именно на Върховния стопански съвет. И, както виждате, наша милост беше делегирана от Министерския съвет да оглавява този нов институт. Сполучил ли е изборът на правителството, народът ще каже, но аз съм длъжен да кажа при какви условия ние започнахме да работим.

Ние нямахме абсолютно никакви материали, с които да започнем. Нашата Дирекция на статистиката не е пригодена за това. Вземете, който щете данни — сам директорът ще ви каже: едва ли са верни, не са точни. Вземете Върховната стопанска камара, която също ще ви даде данни, но проверете в какво се състоят тия данни и каква е тяхната точност! Можеш ли с този материал да си послужиш и как?

Нашата статистика има съвършено друго разбиране за националния доход, друг метод, непригоден за нашата планоност. Трябва да се измени съвършено методът на нашата статистика. Ето виждате: Финансовият министър, излиза пред нас и ни казва, че националният доход възлиза на 140 милиарда, а същевременно ни говори, че 130 и няколко милиарда вземаме от националния доход за държавния бюджет, други милиарди за общинските бюджети, за тук и там и ще излезе, че за народа нищо не остава. А това съвършено не е вярно. Разбира се, националният доход е много повече, но той в голямата си част отива за натурално задоволяване нуждите на народа.

Вземете цифрите за приходите от земеделието. Оценява се само това, което отива на пазара. Вземете и цифрите за индустрията. Казва се, че индустрията дава за 90 и няколко милиарда лева стоки. Стойността на всички сурови материали от земеделието — пашкули, памук, слънчогледово семе, вълна и так даде — които хранят нашата индустрия, веляж вече са минали като доход от земеделско производство, а след това като доход на индустрията. В цената на индустриалните произведения влиза и стойността на националния труд, на труда на работниците.

Следователно нямаме точна сметка, за да видим наистина какво дават земеделието, занаятите, националният труд, индустрията. Това е едната мъчнотия.

Втора мъчнотия. Знаете, че всички мъчно живеем и мъчно можем да си представим нашия личен бюджет. Всеки от вас, който се постарее да си направи план за своя приход и своя разход, очевидно не може да го скъпи и няма да знае утре как ще бъде.

У нас се получи това в резултат на изтощението от войната и на грабежите, които извършиха германците над нашата страна, плюс голямата суша, която задигна от нашето стопанство много труд.

Имаме и трета мъчнотия. Трябваше стопанските министерства да изработят свои планове и да ги представят на Върховния стопански съвет, който да направи своята сводка, както се казва — как се казва на български, не знам — да създаде един общ план за цялата стопанска дейност. Тия министерства също така бяха затруднени да извършат своята работа както трябва. И за тях данни очевидно не е имало достатъчно. Трябва да се признае, че в министерствата имз много нещо за извършване, негодно да работи по новому — много и наше, и вражеско. Вие, смятам, всичко това го знаете. Аз бих могъл да ви посоча тук един конкретен случай. В с. Дебър, Първомайско, правят селско събрание. Вземат резолюция: добитъкът умира. Пратат телеграма до председателя на Върховния стопански съвет от 2 февруари. Тя изва тук в канцеларията на Народното събрание. На мен се предава на 14. Значи, 12 дни хората там чакат резултати, но я четиринадесетия ден вечерта аз получавам тази резолюция, а добитъкът на хората умира. Ние трябваше да вземем мерки да го спасим. На 15 аз питам секретаря на Народното събрание: защо ти чак на 14 ми даваш тая телеграма? Там добитъкът за тия 12 дни сигурно е умрял и хората мислят, че министърът не обръща внимание и те няма на кого да се оплачат. Ето приложени тук обясненията му. Отговаря ми: „Много бях претрупан, много бях зает и затова не можах навреме да Ви я дам“. Вие бяхте претрупан, а там волюете на народа какво правят?

Аз ви давам един пример как тук се работи. Това е фактически по всички министерства, може да се каже. Трябва да се реорганизируют, трябва нови кадри да се вмъкнат. Тези трудности аз между другото казвам.

На нас не можахме нямеме да се дадат тия планове от разните стопански министерства. Ето друга трудност.

Има и друга трудност. Ние сме съвършено млад институт. Хората, жалосте, които приличаме, колкото да се стремим да ги подбираме като най-опитни, най-знаещи, не са работили, не са познавали планоно. Недостатъчно се намират такива кадри. Дайте такива кадри! Дайте ги, който ги имате — отечественофронтовици! Някои могат да кажат, че Върховният стопански съвет се състои само от комунисти. Какво да правим, като някои не идват да се впечатлят да работят по 18—20 часа? Стопановедите не идват там, а отиват другаде, където камчат частна работа.

Д-р Вера Златарева (з): А-a-a! Hei

Министър Добри Терпешев: Както каза Вера Златарева, там трябва не чиновници, а общественици, хора, които разбират, които могат с главата си да обхванат целия стопански живот, които могат да действуват, не само да мислят. Но такива кадри мъчно се намират. Хората нямат опит. Докато се създадат опитни, очевидно това ще става за сметка на качеството и количеството на работата.

Ние не можем да попълним някои най-важни наши сектори. Нашият най-важен сектор — стопанската политика и планоност, нямат хора и сега. Не можем да намерим! Дайте кандидати. Дайте да мобилизираме някои, ако има, които да умеят от стопанска политика и планоност. Пише сега зеленото „Знаме“: народни генерали, а не могат да я оправят! Добре, заповядайте! Ако имате някои, пратете го, макар че е опозиционер, за да прави планоност. Лесно е да се пише!

Д-р Иван Пашов (к): Той ще го обърка.

Министър Добри Терпешев: Ясно е, че ще го обърка, но така се говори.

Конкретно каква е ръководната ни идея. Все таки ние имаме план. В Министерския съвет не е още прегледан и утвърден, за да бъде внесен и разгледан от вас. Ние работим тъй, както се работи по бюджет. Тук се подхвърлиха някои бележки — не казвам критика, защото критиката беше приятелска, независимо от това, че Бодуров прикизнаше малко по-високо и аз му се пообадих. Каза се: трябва да имаме план, въз основа на който да се създаде бюджет. А ние от своя страна искаме да знаем от къде ще вземем пари. Ние не можем да направим план, ако няма пари. Ако няма пари, планът ще остане написан на книга. Ще се получи очевидно една несъгласуваност, за която и Вера тук намекна. У нас има още недостатъчна съгласуваност и изоставане тук или там, но мен ми се струва, че тия неща с практиката също ще се уредят.

Примерно: ние създаваме един план. При нас дойдох стопанските министерства с широки, с творчески програми. Може само да се приветствуват и министърът на земеделието, и министърът на благоустройството, и министърът на търговията, и министърът на народното здраве, и министърът на просветата. Искат хората да строят болници, здравни домове, защото няма болници; искат училища, искат гимназии, университети, искат пътища, електрификация, искат мините да разработят, искат нова индустрия — всичко искат.

Някой от земеделците: И язовири искат.

Министър Добри Терпешев: И когато пресметнахме — всичко това възлиза на 40—50 милиарда лева. И ние посъветвахме: свийчай-е във възможните рамки! Свивахме, свивахме, и бюджетите дойдох туй свити пред финансовия министър, който започна наново да ги свива, защото на него му дават програма, която е одобрена от нас, Министерския съвет. Трябваше да се построят 700—800 км. пътища в Добруджа и Родопите. За това обаче трябва нови 2 милиарда лева, плюс двата милиарда лева за поправката на старите пътища. Програмата е изработена.

Трябва да се направи план и за електрификация на страната. Аз няма да ви занимавам тук с цифрите, които предвиждаме в нашия план. За всичко това трябва пари. И все пак трябва да ви заявя, че нашият план е реален. Основната наша линия е не да вземаме средства от държавния бюджет под формата на данъци, защото това е много трудно, а искаме да впрегнем и се стремим да реорганизираме нашата кредитна система. Нашата банкова система не е нагласена да отговаря на нашата стопанска политика, защото, първо, има много банки, много персонал, големи разходи; второ — висока е лихвата; трето — не може банката да отпуща средства там, където именно трябва да отпусне, защото законите са така нагласени, че кредитите да подпомагат спекулантите, а не да се подпомага селското производство, занаятчиите и въобще индустрията.

Ето въпросите, които трябва да се разрешат и които по моему скоро ще се разрешат в Народното събрание, за да може действително нашият кредит да се впрегне в услуга на народното стопанство. Трябва да ви кажа, че от данните, които имаме, главните кредити идват от спестяванията. През 1945 г. ние имаме 12 милиарда лева повече влогове, внесени в нашите банки, отколкото през 1944 г. След като събрахме от населението 21 милиарда лева за заема на свободата, то е могло да спести 12 милиарда лева. Това показва, че ние ще можем да разчитаме на тези влогове. Ние искаме, част от тези влогове, които седят в банките, да отидат в дългосрочни и средносрочни кредити за индустрията, за постройка на язовири, електрификация и т. н.

За да не ви отнемам повече времето, няма да ви цитирам цифри и да ви запознавам с плана. Както ви казах, в най-скоро време ние ще напечатваме плана в отделна книга, след като мине през Министерския съвет, и ще го раздадем на вас, за да си кажете думата по него. Но планът, макар да не играе ролята на ръководител, все таки се мъчи да сколаса, да отговори на всекидневните нужди на нашия живот. С него ние се стремим да поставим всичко в планоност.

Направиха се тук някои критики, защо Върховният стопански съвет не се занимава само със своята главна работа, а се занимава с някои други работи, които не са в неговата компетентност. Вярно е, тези упреци са справедливи. Но кажете ми: ние сами ли търсим да се заемаме с тези извън нашата пряка работа задачи? Те сами ни се натрапват. Кажете ми как да се отървем от тях? Аз ви прочетох тук телеграмата от Първомай. Да отговорим ли ние на този човек, да потърсим ли кой е отговорен и какво трябва да направим?

Д-р Вера Златарева (з): Не Вие, а съответната служба.

Министър Добри Терпешев: При вас идват маса делегации. Аз един път затворих за два дена вратата на кабинета си, но депутатите разбиха вратата ми и влязоха вътре. Очевидно е, че докато има нередни неща, хората ще искат, Върховният стопански съвет да се намесва. И ние се намесваме.

Но независимо от това, ето и самият закон за Върховния стопански съвет какво ни казва. Чл. 2 гласи: (Чете) „Задачата на Върховния стопански съвет е да планира, съгласува и надзирава — да контролира, значи — стопанската дейност на държавните стопанства, ведомствата, на отделните области и клонове на народното стопанство, както и дейността на частните и обществените стопански предприятия и организации“. Ето, виждате ли, на нас се възлага задачата не само да планираме, а и да съгласуваме стопанската дейност на разните стопански организации — министерства, ведомства, частни и други предприятия, да им даваме ръководство и да следим конкретно как се провежда планът. Нам се дава задача да контролираме, да надзираваме и самия процес на извършване на работата и резултатите от нея — една много широка задача.

И тук именно трябва да ви кажа, че Върховният стопански съвет се патква на много повдигани ежедневно въпроси. Днес например при мене бяха индустриалците от текстилната индустрия, вълнена и памучна. Идват при мене и казват: „Няма вълна, фабриките ще спрат, работниците предприемат сърезуване за 1 май, а вълната ще се свърши преди 1 май, ние трябва да ги разпуснем“. — Защо няма вълна? Кой е отговорен за това? План има. Ние сме изработили план. Трябва да се внесе толкова вълна, трябва да се събере от стопаните толкова вълна. Но вълната не е събрана, стои някъде; доколкото е събрана, не идва в фабриките, а и не се внася вълна отвън, и фабриките ще спрат и хората протестират. И аз съм принуден да ги приема, да се занимам с този въпрос и да търся Дирекцията на външната търговия, да търся след това — понеже става въпрос какво трябва да се изнесе срещу вълната — Горския съюз, който трябва да даде варен дъб, за да се получи вълна, но който попречил да се изнесе такъв. След това трябва да търся и Земеделската банка, откъдето се иска да се отпуснат 60 кг. розово масло, за да може да се сключи друга сделка за внос на вълна. Трябва да се разправям с редица учреждения, да ги тикам да вършат тази работа, която не е наша.

То кажете ми: ако аз това не го направя, кой ще го направя? Сега аз това го правя, защото съм министър. Утре председателят на Върховния стопански съвет може да не бъде министър. Тогаваш той ще бъде лишен от това право да вика чиновниците и да ги потиква, да им иска отчет, защо не са направили това и това; или пък на техния министър да каже: там при вас работите не вървят и пр.

Идват при мене и от други браншове — занаятчиите. Знаете, че занаятчийството у нас е един също така много важен сектор. Идват и работници. Днес например дойдоха при мене работници. Идват и за фуража и пр. Дайте сега да се разберем. Шом Върховният стопански съвет ще се занимава с плановост, шом ще съгласува работите, той трябва да има възможност да организира службите в нашата страна така, щото всяка служба да върви, да марширува по отечественофронтовски. Има увлечения у нас. Не са по нашите желания. Да оправим работите! Критика има. Всички безобразия не можем да ги оправим, но има такива безобразия, които спъват стопанския живот.

Кирил Клисурски (з): Има чиновници фашисти, които саботират и които още не са напуснали министерствата.

Министър Добри Терпешев: Има такива саботажи в министерствата, които провалят нашия план. Тук именно трябва вие да помогнете. Вие сте народни представители, сами сте ръководители в Отечественния фронт, трябва да помогнете на собствените си министри да се подберат кадрите, за да вървят службите по-добре.

Две думи по повод критиката, защо Върховният стопански съвет се зае с фуражната акция и защо той допусна много грешки. Да ви обясня. Ние искаме да създадем план, а не слама да превозваме. Още през м. юли Върховният стопански съвет свика една национална конференция с представители агрономи и лесници по цялата страна и поиска от тях да дадат данни колко добитък, дребен и едър, имат в своите околии, в своите области, колко фураж имат за изхранване на добитъка и колко храна за изхранване на народа: в коя област, в коя околия колко не достига, в коя област и коя околия има излишък, за да приберем излишъка и да видим колко ще изядем и колко ще ни остане. Нас ни дадоха такива данни. Ние изработихме този план въз основа на тия данни. Ние дадохме формата на организацията за провеждането на този план. Създадохме се фуражни комитети в цялата страна — областни, околийски и селски — които фуражни комитети именно да проведат този план, да дадат най-точни сведения за нуждите и да поемат организацията по изземването от тия околии, където има, и да прехвърлят храна в ония околии, където трябва да се даде. По мое предложение тази задача се реши така: тази област ще храни онази област, тази околия ще храни онази околия. Съвсем конкретно. Да се свържат помежду си, да се сватосат помежду си и да се хранят.

Поеха ангажимент, декларация дадоха. Врачанци дадоха декларация, че сами ще се изхранят и 40 милиона килограма слама ще дадат на Софийска област. Хваняха се софиянци и врачанци, сдружиха се и си дадоха дума, че ще се хранят. Така стана и между Варна и Пловдив, между Плевен и Горна-Джумая, между Русе и Стара-Загора. Ние извършихме своята работа. Главен секретар на Централния фуражен комитет при Министерството на земеделието е Грозданов. Той има органите, той ще ръководи акцията. Но какво излезе?

Ние взехме участие сами да контролираме как се провежда тази акция. И проведохме успешно листниковата фуражна акция до голяма степен. Трябваше аз лично да ходя от околия на околия и да викам околийския лесничей, защо не провежда тази акция. Шумата стои, трябва до юли да се отсече, за да запази своята хранителност,

— Не мога да накарам хората, вършеят. — Какво вършеят, имат един ден да вършеят! Ще ги мобилизираш! След това се заловихме за избори и поздравихме тази работа. Аз си правя тази самокритика.

Но не само това. За сламата трябва тел — няма тел. Не може да се балира без тел. Трябваше да откриваме тел. Наши органи, на Върховния стопански съвет, тръгнаха и откриха тел на много места.

Д-р Вира Златарева (з): Грешно, не е тяхна работа.

Министър Добри Терпешев: Но не стига. Балираме сламата, това рим я на вагони. Запалиха се 200 вагона, изгоряха, и железниците не шат да возят слама. Искат да се покриват вагоните с бризенти. Искаме от Военното министерство бризенти, дават ни 200 бризента, повече нямат. Това беше през август.

През септември нови нужди: трябва да се пренася цвеклото, трябва да се пренасят стоките, които пристигат от Съветския съюз, трябва да се превозят съветските войски, които си тиват — 3.000 вагона трябва, а няма вагони. Идва ноември — сняг, кал. Ето трудностите, ето причините, обективни и субективни.

Комитетите не са на местата си; отечественофронтовските комитети и фуражните комитети не изпълняват плана. План добър, ние предвиждаме: толкова жито ще вземем, толкова ще дадем, толкова слама ще вземем, там ще пратим, толкова шума ще насечем, ще осигурим макар и малко храната на хората и добитъка. Но планът не се изпълнява. Кой трябва да го изпълнява, кой отговаря за това? В края на краищата Върховният стопански съвет трябваше да се намеси сам, да прати свой човек в Добрич, за да постави в ред всички вагони, които бяха отишли там, да ги разгони. Бихте ли тревога в Добрич? Бихте ли тревога в Стара-Загора? Какво правите? Тицате в София, а на самото място не стоите. Ако е въпрос да се обвиняваме един друг, аз признавам своя кабахат, но не мога да мисля само за слама, защото план искате от мене, а трябва да върши и друга работа, трябва да ръководя своята собствена работа. Трябва, като се изработи планът, да се провежда този план.

Тези обяснения смятах за необходимо да дам, защото има добри наши хора, които не са така добре осведомени и които могат да налят вода във воденицата на нашите врагове несъзнателно, да се използват техните критики от враговете против отечественофронтовската власт, да се оскардали този или онзи. Това не е трудна работа. Въпросът е да се видят нашите грешки. Аз вземам акт от вашите критики сериозно. Ако в бъдеще правителството ми възложи, ще се постарая. Ако реши да ме освободи, ще му благодаря, защото много е трудна работата.

След тия обяснения — искрено заявявам това пред всички ви — аз благодаря сърдечно на всички вас, че вие разбрахте ролята, която има да играе този нов институт, и с това вие още веднаж гласувате доверие на отечественофронтовското правителство, утвърждавате, че то действително върви по своя правилан път за стопански възход на нашата страна. (Ръкоплескания) Вие правилно оценихте, правилно му поставихте големи задачи и правилно искате от него. Аз ви посочих трудностите, които срещнахме за краткото време. Трябва да ви кажа, че при това разбиране, което има у вас — каквото е разбирането и на целия народ — при вашата морална и физическа подкрепа за действително обществен контрол, за действително разчистване на загнаниците гнезда на вражеските сили в нашия стопански живот ние ще можем действително да построим не само един институт, който да стои на нужната висота, не само да създадем план, но и да го реализираме в нашия живот и чрез общата стопанска дейност да създадем благоденстваща, цветуща България. (Продължителни ръкоплескания)

Председателстващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат § 53, с обяснителна таблица, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 54)

Кредитът по този параграф се увеличава от 1.000.000 лв. на 1.500.000 лв.

Председателстващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат § 54, както се докладва, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 55)

Председателстващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат § 55, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 56)

Председателстващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат § 56, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете) „Нов § 56а. Изплащане възнаграждения на частни лица, привлечени в помощ на службите при Върховния стопански съвет, проявили се като стопански дейтели — 400.000 лв.“

Председателстващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат новия § 56а, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 57)

Кредитът по този параграф се увеличава от 1.000.000 лв. на 1.020.000 лв.

Председателстваващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат § 57, както се докладва, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 58)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат § 58, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 59)

Кредитът по този параграф се увеличава от 900.000 лв. на 1.500.000 лв.

Председателстваващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат § 59, както се докладва, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 60)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат § 60, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете)

„§ 61. Поддържане на моторните превозни средства и гориво за тях, за възнаграждение на шофьорите, като на тези от Държавния автомобилен гараж — 1.000.000 лв.“

В текста на този параграф след думата „поддържане“ комисията прибави думите „и покупка“. Кредитът по този параграф от 1.000.000 лв. се увеличава на 1.200.000 лв.

Председателстваващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат § 61, както се докладва, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 62)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат § 62, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 63)

Кредитът по този параграф от 14.000 лв. се увеличава на 664.000 лв.

Председателстваващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат § 63, както се докладва, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 64)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат § 64, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 65)

Кредитът по този параграф се увеличава от 50.000 лв. на 100.000 лв.

Председателстваващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат § 65, както се докладва, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 66)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат § 66, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 67)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат § 67, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 68)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат § 68, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 69)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат § 69, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 70)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат § 70, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 71)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат § 71, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 72)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат § 72, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 73)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат § 73, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 74)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат § 74, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 75) По този параграф кредит не се предвижда. (Чете § 76)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат § 76, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Христо Тодоров (зв): (Чете § 77)

Председателстваващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат § 77, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-да народните представители, които приемат изцяло бюджетопроекта за разходите на Върховното правителство за 1946 бюджетна година, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. Пристъпваме към доклада на Бюджетопроекта за разходите на Министерството на обществените сгради, пътищата и благоустройството за 1946 бюджетна година. Има думата г-н докладчикът.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете)

„Б Ю Д Ж Е Т“

за разходите по Министерството на обществените сгради, пътищата и благоустройството за 1946 бюджетна година.“

Коста Лазаров (з): Прави предложение, бюджетопроектът на Министерството на благоустройството да се приеме без дебати.

Председателстваващ Петър Попзлатев: Народният представител г-н Коста Лазаров прави предложение, бюджетопроектът на Министерството на обществените сгради, пътищата и благоустройството да се гласува без дебати.

Моля г-да народните представители, които приемат това предложение, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. (Ръкоплескания)

Има думата министърът на благоустройството г-н Драгнев.

Министър Георги Драгнев: (От трибуната. Посрещнат с ръкоплескания. Народните представители стават прави)

Другари народни представители! Бюджетопроектът на Министерството на благоустройството ще трябва да мине много бързо. Аз съм принуден да съкратя до минимум онова, което исках да кажа. Пък смятам, че няма какво да се кандадисваме толкова много и да се убеждаваме, особено когато е въпрос за строителство.

Когато се гласуват бюджетопроектът на държавата и специално бюджетопроектът на Министерството на обществените сгради, пътищата и благоустройството, искам с две думи да ви кажа истината на това министерство.

Министерството на обществените сгради, пътищата и благоустройството е учредено още при създаването на българската конституция в 1879 г., като по реда на 8-те тогава министерства то е било поставено на осмо място под наименованието „Министерство на обществените сгради, пътищата и съобщенията“. В 1911 г., при внасяне на изменения в нашата конституция, съобщенията се отделят в отделно министерство под наименование „Министерство на железниците“, а Министерството на благоустройството остава под наименование — „Министерство на обществените сгради, пътищата и благоустройството.“

Думата „благоустройство“ е общо понятие, обхващащо всички строителни мероприятия и технически усъвършенствувания за благоустройването, т. е. подобрене бита на нашето население и благоустрояване на нашата държава.

В 1928 г. при създаване на закона за устройството на Министерството на благоустройството в чл. 2 от този закон се дава точна дефиниция за обема на работата на Министерството на благоустройството, а именно на това министерство се възлага да ръководи и управлява всичко, което се отнася до техническите работи в страната: сградите, пътищата, благоустройството, компетентността и практиката на техниците, предприемаческата правоспособност, конкурсите за технически предприятия, техническите училища, комисии, комитети, като на същото министерство се дава върховният контрол върху тях. От този текст на закона за устройство на Министерството на благоустройството ясно личи какви задачи се възлагат

на това министерство — то се обособява като единствено министерство за надземните и подземните строежи, за техника и архитектура. В тази насока е проведена и цялата организация на това министерство.

С предложения бюджетопроект организираме Дирекцията на пътищата, с оглед на голямата работа, която тя има да извърши за поддържането на сегашната шосейна мрежа, за направата на нови пътища, мостове — както ще видите това от предвидените вешествени разходи по този бюджет. През тази година работата по пътищата и мостовете е огромна. Следователно тя ще изисква и съответния обучен кадър, който да може да извърши всички строителни и технически работи. Затова именно ние предвиждаме едно малко увеличение на кадрите, което, казах, се налага от самата работа. Но с пълно съзнание за голямата нужда от държавни икономии — ние твърдо държим на тях — икономите ще трябва да се направят там, където е правилно от гледище на стопанството — т. е. ние трябва да съкратим, но да съкратим консумативните бюджети, като едновременно с това отворим щедро държавните каси за всички ония стопански мероприятия, които ни предстои да извършим. По тази именно причина ние не бива да съкращаваме персонала на Министерството на благоустройството.

За илюстрация на грандиозността на работата, която извършва Министерството, ще ви дам една малка таблица за влезлите и излезлите преписки в и от Министерството. В Дирекцията на благоустройството имаме регистрирани входящи номера 18.801, а изходящи — 18.001; в Дирекцията на пътищата — входящи номера 24.511, изходящи — 13.413, или средно месечно 5.790 преписки. Общо министерството има входящи номера 66.933, а изходящи — 52.360. Това показва каква грандиозна работа се върши в това техническо министерство. По тази именно причина не бива да съкращаваме персонала на Министерството на благоустройството. Напротив, ние трябва да го организираме в служби, в бригади, в групи толкоз по брой, че те да могат да извършват предстоящата работа.

Изхождайки от това начало, в бюджетопроекта на Министерството на благоустройството за 1946 бюджетна година предвиждаме едно малко процентно увеличение на персонала. Това увеличение на персонала се налага и по други съображения. В миналото по редовните бюджети не се е предвиждало нужното количество служещи, защото в последствие същите са се донявали с временен щат, т. е. с чиновници с надница. Ние смятаме, че работата в Министерството ще бъде изпълнена по-правилно и по-добросъвестно от редовни, щатни чиновници, а не от надничари.

За да можем да си обясним цифрите на вешествените разходи по бюджетопроекта на Министерството на благоустройството, ще трябва да си нарисуваме ясна картина за състоянието на нашите пътища, обществени сгради, водоснабдяване, регулации и други. Понастоящем в цялата наша страна имаме готови пътища 22.521 км. От тях донейде в добро състояние са едва 7.872 км., в средно състояние около 5.500 км., а останалите около 9.300 км. са, искрено казано, в лошо състояние и не могат да бъдат почти използвани за нашето стопанство. За да дадем нужната шосейна мрежа на нашето стопанство в оня размер, какъвто са достигнали както СССР, така и други културни държави, ще трябва да изградим в нашата страна най-малко поне 40.000 км. пътна мрежа. Като сравним дадените по-горе цифри с наличното количество наши пътища, става ни ясно колко сме останали надире в това отношение и колко много има да правим, за да достигнем особено съветските наредни.

От няколко години преди войната и по време на войната се постави в дискусия въпросът: по кой начин можем по-скоро да помогнем на стопанското си изграждане, т. е. като строим железници или като строим нови модерни шосета? Ние няма да влизаме в подробности на тия прения, но ще кажем, че ще трябва да се строи паралелно и едното и другото.

Ние ще трябва да засилим автомобилния транспорт, като увеличим моторните коли. Ако успеем да поставим в пълна изпразност камнионния парк, който понастоящем имаме в пределите на нашата страна, това ще бъде достатъчно да ни даде нужните средства да услужим на стопанството за няколко предстоящи години. Но за да продадим този товарен парк, ние ще трябва да направим пътищата. Аз не знам дали би се намерил някой от вас, който да оспори настоящата нужда от строеж на пътища. Ако някой от вас се съмнява в тази необходимост, препоръчвам му да посети Министерството на благоустройството и да види колко много депутати от всички краища на страната идват, за да искат да им се прокарат пътища. Исканията на нашето село най-напред са за пътища и мостове. Предявявайки тия искания, хората не искат да вземат нещо от държавата, а напротив всички заявяват, че са готови да дадат в услуга на построяването на пътищата своя труд и необходимия транспорт.

Но какви пътища ще трябва да строим, другари? Такива ли, каквито досега се строяха, или ще трябва да преминем към важно пътно строителство? Направата на трайни пътни настилки у нас се е започнала едва преди 15—16 години и то в малък размер. Така, при съществуващата пътна мрежа досега от 22.500 км. пътища сме 662 км., или кръгло около 3%, са покрити с такива пътни настилки, и то предимно паважни и бетонови.

Нарастващото автомобилно движение, особено сега след свършване на световната война, налага да се усили многократно размерът на строежа на трайни пътни настилки, които единствено са в състояние да поденгурят този транспорт и го направят удобен, икономичен и рентабилен. Само по този начин скъпият машинен парк, за чиято доставка се изразходват големи средства в чужда валута, ще бъде правилно и по-дълготрайно използван, с което средствата, употребени за направата на тези пътни настилки, ще бъдат многократно спестени за народното стопанство. От друга страна обстоятелството, че в някои части на страната ни липсват необходимите материали за троеносковена настилка, например в Дунавската равнина, или малчините такива в близост са от много слаб породи и животът на напаваните от тия материали настилки е от една до две години, налага час по-скоро да се прибегне към трайните настилки.

Като трайни настилки при нашите условия се очертават на първо място паважните, а след това бетоновите, битумните и др.

Като се има пред вид: първо, липсата на необходимите специални строителни машини за направа на бетонови настилки и непригодността да се строят същите на всеки терен; второ, че битумът, необходим за направата на черни настилки, се внася от чужбина и досега не е уредено нищо за неговото внасяне отвън и, трето, че паважната настилка е най-пригодна за нашето смесено движение и балкански терен, а от друга страна всички необходими материали за направата им са от местен произход, то следва, че трябва да се обърне главно внимание към направата на паважните настилки и оттам — към добиването на паважни материали.

Ако проследим паважното производство в страната, ще констатираме, че същото се е увеличавало до 1938 г., като през същата година е стигнало до максималното производство от 40.000.000 броя павета, след което, поради военновременната обстановка, е започнало намаляването му, като през 1943 г. е спаднало до 8.000.000 броя, през 1944 г. до 7.000.000 броя и едва през 1945 г. започна наново едно покачване на производството, като през нея година достигна до 12.500.000 броя. А за да можем за късо време да навърваме кашите шосета, нужни са годишно поне 200.000.000 броя. Няма защо да си менавам за пътищата в Добруджа и другаде.

Държавни сгради. Състоянието на нашите обществени сгради днес не е по-цветущо от това на нашите пътища. През периода на войната ние сме малко построяли и почти не са поддържани съществуващите сгради. Има започнати нови построянки от преди войната и оставени в различно състояние — някои покрити, а много от тях още непокрити, като е оставено да се разрушава онова, което е направено и което струва неизброимо много народни пари.

Като добър стопанин държавата трябва най-напред да помисли за поддържането на сегашните държавни и обществени сгради. Нека се има пред вид, че Министерството на благоустройството поддържа и строи всички държавни и обществени сгради при всички министерства и автономни учреждения, с изключение тия на Министерството на войната и на Министерството на железниците.

По сведенията, които имаме от службите на министерството за поддържане на сегашните съществуващите сгради, за ремонт, припокриване, преобладисване и др. ни са необходими минимум 400.000.000 лв., а ние предвиждаме едва 200.000.000 лв. За строеж и довършване на нови държавни сгради ние предвиждаме други 500.000.000 лв. Така че по двата параграфа на Архитектурната дирекция общо са предвидени 700.000.000 лв. В фашистките бюджети тези цифри бяха следните: през 1942 г. — 212.000.000 лв., а през 1943 г. — 213.000.000 лв., т. е. при липсата на средства и при по-тежко положение отечествено-фронтовият бюджет е по-голям повече от три пъти.

Към Министерството на благоустройството е и временната трудова повинност. Съгласно мирните договори след първата световна война на България се наложи да има само наемна войска и то в твърде ограничени размери. С това се освободиха почти всички младежи от задължителната военна повинност. Така се рискува, всички тия младежи, навършили 21 година, да се явят със слабо подготвено чувство на обществен дълг към своята родина, без да са дали за нея лични жертви.

По тази причина и поради голямата необходимост да се въпнегат всички млади сили за стопанското развитие на страната, в 1921 г. с закон се учреди Главна дирекция на трудовата повинност към Министерството на благоустройството. На тая Главна дирекция се възложи да организира и използва най-рационално работните сили в страната за поведигане на производството и за благоустрояване на населените места. На нея също се възложи да развива у гражданите любов към обществените работи и към физическия труд, даден за благоустрояването на българския народ, и същевременно да култивира в българските младежи гражданското съзнание за задължението им към себе си, към семейството и към обществото, като ги приучи същевременно да използват най-рационални методи при работата в нашето народно стопанство.

На тая Главна дирекция на трудовата повинност се възложи голямата задача да построи и построи шосета, тъй нужни за нашето стопанство; да построи мостове; да отводни застоялите води; да направи всичко необходимо за напояване на работната земя; да почисти и подреди селата; да построи железници, канали, водопроводи, баражи, да укрепи пороншата, да способствува при залесяването и да изгради държавни построянки, като училища, болници, здравни домове, читалища и др.

И трябва да признаем, че в разстояние на 10 години, въпреки че трудовата повинност беше окарикатурена — българският трудовак, явил се в нашата общественост по силата на закона, напасан от големия български общественик Александър Стамболийски, извърши грамадни мероприятия, които не останаха незабелязани както у нас, така и в чужбина.

Делото на българския трудовак, явило се така самотитно на българска почва, става за показ и за пример и в другите страни, където не закъсняха да създадат за себе си трудовата повинност.

Йордан Пехарев (з): Дори се възприе в Америка и в Япония миналата година.

Министър Георги Драгнев: Бюджетопроектът на Главната дирекция на благоустройството фактически далеч не отговаря на крещящите нужди на нашето строителство, далеч не може да задоволи ония искания за благоустройството на нашите градове и села, които ежедневно, бих казал ежечасно, движат развитието на населените места по пътя на прогреса. Вкусовите и разбиранията на нашия граждан и селянин за живота се значително развили и изтънчили. Моето дълбоко убеждение е, че нашият българин, който е извънредно впечатлителен и възприемчив за духовен и материален напредък, би могъл сам да направи много нещо за подобрене условията на своя живот и за живота на се-

жеятството си, ако военните авантюри на миналите му управници не го така дълготрайно откъсваха от неговите жилища и стопански занимания и ако бяха подпомогнали усилията му да подобри и благоустрои жилищния си бит. И затова днес, въпреки духовния и материален прогрес на родината ни, нашите населени места, особено нашето село, тънат още в благоустройствена мизерия, липсват им още благата на добре подредения двор и удобно разпределеното жилище, на водоснабдяването и канализацията, на електрическото осветление и пр., липсват им училища, театри, кланици, бани, общински и обществени сгради и др.

И тук намира оправдание моето твърдение, че бюджетът на Министерството на обществените сгради, пътищата и благоустройството не отговаря на строителните и благоустройствени нужди на народа, а е в съгласие с податните материални сили на държавата само. Много нещо бих желал и бихме могли да направим за издигането на техническия и благоустройствен уroveň на нашите градове и села, ако разполагаме с необходимите за това средства. Нека се надяваме, че в близко бъдеще това ще ни се удаде. (Ръкоплескания)

Водоснабдяването на населените места има своето начало в дълбоката древност. Още в 39 година след Христа гр. Рим е притежавал 9 големи водопроводи с обща дължина 43.500 метра, през които са протичали 1.500.000 кубически метра вода за едно денонощие при население 1.000.000 жители, т. е. по 1.500 литра на човек. Днешният Рим има консумация 1.000 литра на човек, т. е. по-малко от стария Рим.

Водоснабдителната техника днес е дошла до съвършенство. Народите харчат огромни средства, за да осигурят на населението си чиста, хигиенична и безупречна във всяко отношение вода.

По този път се движим и ние. Според данните, с които разполагам, близо 90% от градското ни население се ползва от водопровод. Не е такава картината обаче с нашите села — 70% от тях не са водоснабдени.

Ще ви прочета един малки сведения за водоснабдените и неводоснабдените селища в страната към края на м. октомври 1945 г. В старите предели на страната: пълно водоснабдени селища — 795 броя, частично водоснабдени селища — 672 броя, селища с проучени водоснабдявания — 1.049 броя, селища с непроучени водоснабдявания — 2.757 броя; всичко 5.273 броя. В присъединена Добруджа: пълно водоснабдени няма, частично водоснабдени — 2 броя, селища с проучени водоснабдявания — 445 броя и селища с непроучени водоснабдявания — 59 броя, всички 506 броя.

За водоснабдяването на нашето село следователно трябва да се поработи, и то хубаво да се поработи. Затова в бюджетопроекта предвидях обособяването на тази служба в отделение със съответна помощна служба и необходимите кредити за изпълнение на предвидените да се извършат през тази година водоснабдителни мероприятия. Трябва да се задоволят многобройните искания за снабдяване на нашите села с вода, ако искаме да запазим здравето на нашия селянин. А здравето на народа, това е върховното благо, запазването на което е идеал на съвременната държава — разбира се, не преди 9 септември.

Към този отдел се създаде и служба за канализация. Задачата на тази служба е да организира, развива и поддържа чистотата в нашите градове и села. Засега тази служба е обслужвала инициативите в това отношение на отделни общини само. Министерството има намерение, с обособяването ѝ в отделна служба, да я извади от състоянието, в което се намира, и да я направи истински и верен страж за здравеопазването на народа, за което тя има огромно значение. Тая служба е рожба на новото време и има всички условия да се развива добре, като се има пред вид, че тя се бърже модернизира и машинизира.

Другари народни представители! Службата за планиране, нивелиране и регулиране на нашите населени места е една от много важните в министерството, защото създава основата за правилно и целесъобразно изграждане на нашите градове и села. Началото на организираното планиране се корени в 1903 г., но въпреки това досега са изготвени и утвърдени регулационните планове само за 2.774 села; остават да се планират още 1.320 села. От всичко 4.104 села в страната, само 130 имат нивелетни планове. Това показва, че предстои още твърде много работа да се извърши в тази област на техническото изграждане на нашите села. Също така много назад е останала работата и по прилагане на тези планове, които са свързани с изплащането на отчуждените от общините частни места за улици, площади и пр. Особено сега, след като се гласува и законът за трудовите кооперативни земеделски стопанства, както и законът за трудовата поземлена собственост, структурата на българското село ще се промени коренно. Може би досега създадените планове ще рухнат като недонесен, защото в по-голямата си част те са били прокарвани от силните на деня, макар и да не са отговаряли на изискванията на науката и техниката. Тези планове ще трябва да бъдат променени още и заради туй, защото с въвеждане кооперативния начин на обработване земята у нас ще се наложи и една нова система на планиране. Защото при кооперативното обработване на земята ще трябва, там където се произвежда продуктът, да се построят и нужните заведения за преработване на продуктите, за тяхното съхраняване, като краварници, вакумни инсталации и пр., нужни за кооперативните стопанства. Ето защо в туй отношение нашата страна ще трябва да добие и ще добие съвършено нова физиономия.

За да отговоря на тия нужди, в сегашния бюджет на Дирекцията на благоустройството тази служба е обособена в отдел, и персоналетът е увеличен съобразно финансовите възможности на държавата.

Една млада служба в Дирекцията на благоустройството е тази за градоустройството на нашите населени места. Развитието на нашите градове и села е свързано със стопанското развитие на страната, с индустриализацията на градовете и селското стопанство и с

трансформирането на земеделското стопанство. Войните донесоха нови разбирания за формата и съдържанието на съвременния живот. Тези разбирания из основи засегнаха домашния и селския бит на нашия българин, или, по-право, отвориха очите на българския народ, за да види, че той е имал кокоша слепота в миналото. Старият вид на жилищата, на двора, на улицата, на площадите, на обществените строежи се оказва негоден да залови изискванията на новия живот. Старите регулационни планове се оказаха тесни рамки за естественото развитие на индустриалния и стопанския възход на нашите градове. Тези планове трябваше да се променят по посока на това развитие.

Градоустройствената служба иде да задоволи нуждата от ревизирането на сега съществуващите планове и за разширение строителния район на населените места, съгласно изискванията на техниката, здравеопазването, обществената сигурност, местните исторически, социални, стопански и други условия.

Миналата година, другари народни представители, у нас дойде една делегация от Съветския съюз, съставена от инженери и архитекти, които прегледа София, Пловдив и други градове и видяха, колко нашите планове не само за миналото, но и за настоящето и бъдещето са несъстоятелни. Те ни отвориха очите и ни показаха колко и прочутият Мусманов план е несъстоятелен в много отношения.

Другари народни представители! Аз няма много да се простярам. Бюджетопроектът е пред вас, и вие виждате, че средствата, които ни се отпускат от него, са съвършено недостатъчни. Както казах, ние ще се задоволим да работим според финансовите възможности на държавата сега. Ако след месец-два-три или четирите паднат в касите на държавата известни средства, ние пак ще поискаме, пак ще помолим да ни се дадат средства, за да може действително нашата страна да се благоустрои. В това отношение ние трябва да вземем пример от братския нам Съветски съюз, който само за 12 години направи такива чудеса, каквито други държави и народи, богати, завоеватели, грабителни и пр., не можаха да направят за столетия.

Другари! Вън от парите, ние имаме едно преимущество — имаме днес една власт на народа, една власт, която представлява българския народ, който е готов да даде всичкия си труд, защото знае, че го дава за себе си — вижда това, чувствава го, разбира го — за да може да благоустрои своята страна и да си създаде поминък. Ние не се самооболцаваме, че това ще стане само с един замах, но, както казах, ние имаме пример какво може да стане, когато един народ и неговите водачи и управници си подадат ръка.

Другари народни представители! Съветският съюз, една страна с 22 милиона квадратни километра, а не с 110 хиляди квадратни километра, колкото е България, само за 12 години е обрнал с главата надолу. Вие виждате как Съветският съюз, след като създаде блага за себе си, беше годин да защити своя труд, своята земя, своята свобода против реакцията на целия свят. (Ръкоплескания) Следователно ние, които в строителството, в благоустройството искаме да бъдем техни ученици, ще трябва да вървим, особено правителството на Отечествения фронт ще трябва да върви неотклонно ръка за ръка с тоя народ. Така, вървейки към Вилхелмската звезда на строителство в Съветския съюз, ние ще изградим нашето благосъстояние. (Ръкоплескания)

Аз ви моля да гласувате бюджетопроекта, който иначе е малък. И аз съзнавам, и ония от вас, които бяха в комисията, съзнават, че този бюджет е недостатъчен, но все пак, на първо време, ние ще можем с тези средства да почнем работа. При това много работи ще бъдат извършени с помощта на редовната трудова повинност. Преди няколко дни ние с директора на Трудовата повинност, Благой Иванов, разпределяхме 30—40 хиляди млади трудовци, които ще трябва да работят на известни обекти, главно по пътищата. Аз виждах в тези наши другари, като Благой Иванов и други, с какъв ентузиазъм, с каква увереност и самоувереност работят, защото наистина, другари, не са само парите най-важното. Съветският съюз навремето, когато почна своето строителство, не само че нямаше пари, но всичко там беше разрушено, нямаше здрава къща, нито селска, нито градска, нямаше здрава фабрика, нямаша пет пари в касите си. Въпреки това обаче те плухо на ръцете си и, както ви казах, само за 12 години направиха това, което другите народи не можаха да направят за 500 години. (Ръкоплескания) Ето защо, другари, и ние трябва да плуем на ръцете си. Българският народ е работен, българският народ е трудолюбив, българският народ е съзнателен. Особено днес, когато има едно отечественофронтовско правителство, той знае, че работи за себе си и ще даде всичкия си труд. При това сега ние сме по-добре поставени, отколкото беше поставен някога Съветският съюз, защото ние имаме 110 хиляди квадратни километра земя при 8 милиона души население, а русите имеха 22 милиона квадратни километра при население 180 милиона души. Взето процентно, ние сме в по-благоприятно положение от тях и следователно можем да направим много нещо, стига само да сме умни ние, които се мъчим да направляваме нашия народ.

Другари! Като свършвам, аз се обръщам към вас с молба да приемете бюджетопроекта тъй, както е представен, с надежда, че ако паднат средства в касите на държавата, вие ще ни дадете нова възможност за работа, за да бъде благоустроена нашата страна, та и ние, докато сме още живи, да видим, че сме бавно бар Петко с мъжете. (Продължителни ръкоплескания. Членовете на бюрото, министрите и народните представители стават прави)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които прочетат заглавие на бюджетопроекта, както се прочете от докладчика, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 1)

В обяснителната таблица към този параграф комисията направи следните изменения:

На стр. 11, Централно управление, I. Кабинет на министъра, „един главен инспектор-инженер“ става „1 главен инспектор“ — заличава се думата „инженер“.

В административната служба „1 картотекар“ се зачерква.

Цялата здравна служба се зачерква, понеже се придава към Министерството на народното здраве.

„3. Външни служби“ става „2. Външни служби“ и текстът „Хонорар на доверени лекари в Пловдив, Видин, Русе и Бургас“ се зачерква заедно с предвидения кредит 96.000 лв.

На същата страница заглавието „III. Отдел техническо образование, компетентност и практика“ се изменя така: „III. Отделение техническо образование, контрола, компетентност и практика“ и „1 началник на отдел — инженер или архитект“ става „1 началник на отделение — инженер или архитект“, 10—73, с 4.400 лв. месечна заплата или 100.800 лв. годишно.

Заглавието „I. Служба за технически контрол и образование“ се заличава; главните инспектори от двама се намаляват на един и кредитът от 192.000 лв. се намалява на 96.000 лв.; 1 началник на служба — архитект“ става „1 бригаден — архитект или инженер“, 8—30, с месечна заплата 6.600 лв. или годишно 79.200 лв.; инженерите III—I ст. от трима се намаляват на 1, и кредитът от 216.000 лв. става 72.000 лв.

На стр. 12 цифрата „2“ в заглавието „Станция за изпитване на материали“ се зачерква, а също и цифрата „3“ в заглавието „Държавни средни технически училища“. В края „Всичко за отдела“ става „Всичко за отделението“.

На стр. 13 „Външни служби“ в „Централна работилница“ се зачерква деловодителят.

В „Областни работилници“ началниците на служби от 9 се намаляват на 7, като след думата „инженери“ се прибавят думите „без София и Русе“, и кредитът от 756.000 лв. се намалява на 538.000 лв. Всички 9 техници се зачеркват. Главните майстори от 9 се намаляват на 8, като се прибавят думите „без София“, и кредитът съответно се намалява. Майсторите специалисти от 9 стават 7, прибавя се също „без София и Русе“, и кредитът съответно се намалява. Старшите майстори от 9 стават 7, като се прибавят думите без София и Русе“, и кредитът се съответно намалява. Майсторите от 9 стават 8, като се прибавят думите „без София“, и кредитът съответно се намалява. Стажантите ученици от 9 стават 8, като се прибавят думите „без София“, и кредитът съответно се намалява.

На стр. 14 в „Служба държавни, общински и обществени строителни бригади“ бригадите архитекти от 2 стават 10 със съответно увеличение на кредита; „1 главен строителен техник“ става „2 главни строителни техници“ със съответното увеличение на кредита, а строителните техници III—I ст. от трима стават четирима.

На стр. 16 заглавието „Б. Дирекция кадастър, регулации, нивелации и градоустройство“ се променя и става „Б. Дирекция на благоустройството“. Навсякъде по-нататък из бюджета проекта, където се среща това заглавие, се променя така.

В „Централни служби“ след „директор-инженер“ думата „землемер“ се зачерква, и кредитът за годишната заплата от 139.200 лв. се увеличава на 148.800 лв.

На същата страница в „Служба поддържане и възпроизвеждане на планове“ — „1 началник на служба — главен инспектор“ става „1 главен инспектор-землемер“ без промяна в заплатата.

В „Служба регулации“ и в „Служба нивелации“ след „Главен инспектор“ се прибавят думите „инженер-землемер“ без промяна в заплатата.

На стр. 20 в службата „Хидроложки проучвания“, вместо „1 началник на служба“ става „1 бригаден инженер“, 8—30, с 6.600 лв. основна месечна заплата или 79.200 лв. годишно.

В службата „Проектиране и контрола“ също двамата началници на служба се преименуват „бригадни инженери“, 8—30, с основна месечна заплата 6.600 лв.

В служба „Материално-домакинска“ счетоводителят от III категория отива в I категория, като страницата и номерът в таблицата става 12—124, с месечна основна заплата 4.400—5.200 лв. или 62.400—62.400 лв. годишно.

На същата страница в служба „Проучване и проектиране“ „1 началник на служба“ става „1 бригаден инженер“, 8—30, с основна месечна заплата 6.600 лв. годишно 79.200 лв.

На стр. 22 — „Г. Отдел индустриални заведения и инсталации“ става „Г. Отдел узаконяване заведения и инсталации“.

На същата страница в „I. Отделение узаконяване“ след „Бригадни инженери машинни“ се прибавят думите „или химик-инженер“.

В „2. Отделение инсталации“ текстът в скобите на първия ред вместо „1 машинен и 2 електро“ става „1 машинен или електро“.

На стр. 24 в „а. Служба проучване и огчуждения“ 7 бригадни стават 15 и 15 инженери III—I ст. стават 7 — със съответния кредит.

В „б. Служба проектиране“ се заличава „1 главен инспектор инженер“.

В „а. Служба пътни секции“ се заличават „12 машинописци II—I ст.“ и се предвиждат нови длъжности 12 колари с месечна заплата 1.900 лв.

В „б. Служба постройка на мостове“ се заличава 1 главен инспектор инженер, а 8 магазинери I кат., III—I ст., се намаляват на 1.

На стр. 25 в подзаглавието на „в. Служба кариери“ се заличава думата „Стрелча“. В службите се правят следните промени: 2 главни техници стават 1, 4 пазачи стават 3, 4 надзиратели на работници стават 3, 4 магазинери II кат., I—III ст., стават 3 със съответния кредит.

Кариера „Стрелча“ се обособява със следните служби: 1 главен техник с месечна заплата 4.000 лв., 1 магазинер II кат., III—I

ст., с месечна заплата 2.200—2.600 лв., 1 надзирател на работници с месечна заплата 2.300 лв. и 1 пазач с месечна заплата 1.900 лв.

В кариера „Гранитово“ се заличава 1 архивар I кат., III—I ст.

На стр. 26 във „Външни служби“ се правят следните промени в „Първокласни районни инженери“ се предвиждат нови длъжности 9 районни инженери II кат. с месечна заплата 2.200 лв. едномун и 52 пикьори стават 75. В „Общи служби на районните технически служби“ се правят следните промени: 18 архивари I кат., III—I ст., стават 9, 18 регистратори стават 9, 39 машинописци II—I ст., стават 20 и се заличават 9 експедитори.

На стр. 27 в „I-класни районни инженерства“ се заличават 18 чертежници II—I ст., а 78 пикьори стават 75. В „Общи служби на техническите служби в районите“ 37 архивари I кат., III—I ст., стават 18.

В таблицата за II-класни районни инженерства се правят следните промени: 19 чертежници II—I ст. стават 25, а в „Общи служби на техническите служби в района“ 11 домакинни II—I кат., III—I ст., от които I за „Боронец“, стават 20.

На стр. 28 в „Таблица-шат“ за третокласни районни инженерства 205 пикьори стават 185 и се заличават 48 чертежници II—I ст.

На стр. 30 в „Пътни колонии“, след „Седалище гр. Шумен“ се прибавя следният текст:

„Колонии за доставка на пътни материали в градовете: Бургас, Враца, Пловдив, Плевен, София, Стара Загора, Търново и Шумен“ с 8 началници на колонии — строителни инженери или главни техници, с месечна заплата от 4.000 до 5.200 лв., 16 машинисти на строителни машини с месечна заплата 2.800 лв. и 8 пикьори с месечна заплата 2.600 лв.

Това са промените в таблицата, които направи бюджетарната комисия.

Председателстващ Петър Попзлатев: Които г-да народни представители приемат § 1 с измененията в обяснителната таблица, както се докладваха от г-на докладчика, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 2)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 3)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 3, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете)

§ 4. Възнаграждение на частни лица: за участие в законоустановени комисии, съвети и др. или за изработване и проучване на правилници, закони, програми; за участие в изпити и др.; на лектори в техническите училища и в разни курсове, устроени при министерството; за лекари консултанти; възнаграждение на инженерите, контролорите, техниците и други при дирекциите и външните им служби, които притежават и използват, за служебни обиколки, собствени автомобили, мотоциклети, моторетки и велосипеди:

- а) по 500 лв. месечно за автомобил;
- б) по 350 лв. месечно за мотоциклет;
- в) по 150 лв. месечно за моторетка;
- г) по 70 лв. месечно за велосипед,

което възнаграждение се дава независимо от пътните и дневни пари — 5.000.000 лв.

В този параграф комисията направи следните промени: на десетия ред след думата „моторетки“ се прибавят думите „по 1.000 лв.“, а след думата „велосипеди“ се прибавят думите „по 500 лв. на месец“, а текстът на буквите „а“, „б“, „в“ и „г“ се заличава.

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 4, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 5)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 5, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 6)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 6, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 7)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 7, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 8)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 8, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 9)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 9, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 10)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 10, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 11)
Комисията замичи на края думите „одобрен от министъра със съгласието на министъра на финансите“.

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 11, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 12)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 12, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 13)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 13, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете)

§ 14. Помощи за довършване на започнати мостове, църкви, водопроводи, игрища и други обществени постройки — 8.160.000 лв.; на технически списания и книги — 100.000 лв.; на Инженерно-архитектната камара — 300.000 лв.; на Института за стопанска рационализация — 40.000 лв.; на сдружението на чиновниците при Министерството за усилване фондовете му и за нови постройки като санаториум, почивни станции и др. — 4.700.000 лв.; на Съюза БИА — 300.000 лв.; премии за конкурси за научни технически трудове — 100.000 лв.; на взаимноспомогателната и посмъртна каса — 1.000.000 лв.; на Съюза на средните техници — 300.000 лв.; на фонд „Научно дело при Държавната политехника“ — 1.000.000 лв.
Всичко 16.000.000 лв.“

В този параграф бюджетарната комисия направи следните промени:

На третия ред цифрата „8.160.000“ става „42.360.000“; на петия ред цифрата „300.000“ става „100.000“, а на края след цифрата „1.000.000“ се поставя запетая и се прибавя думата „София“.

Кредита от 16.000.000 лв. комисията увеличи на 50.000.000 лв.

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 14, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 15)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 15, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 16)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 16, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 17)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 17, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 18)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 18, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 19)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 19, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 20)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 20, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 21)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 21, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 22)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 22, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 23)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 23, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): Общо кредитът по тази глава се увеличава от 43.650.000 лв. на 77.650.000 лв. (Чете заглавието на глава V и § 24)

Кредита по този параграф комисията увеличи от 150.000.000 лв. на 200.000.000 лв.

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат заглавието на глава V и § 24, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете)

§ 25. Строеж и довършване на нови държавни сгради, селски амбулатории — здравни домове и хлебни кооперации — фурни-комбинати, напрана и довършване; инсталации, уредби, обзавеждане и др. в и около тях; ограждане и посылане на дворовете им; плащане по възложени предприятия и отчуждени места за държавни сгради през текущата и минали години; конкурси; възнаграждение на временен технически персонал по шат, одобрен от Министерския съвет; възстановяване разрушения от неприятелски нападения; покупка на превозни средства, инвентарни и строителни машини; за започване на строежа на Варненския и Пловдивския университети; помощ на фонда „Държавна политехника“ — 50.000.000 лв. Възнаграждения на художници и скулптори за художествено довършване на държавни сгради — 500.000.000 лв.“

На четиринадесетия ред, след думата „политехника“, комисията постави думите „гр. София“.

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 25, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков: Кредитът по глава V от 650.000.000 лв. се увеличава на 700.000.000 лв. (Чете § 26)

Кредита по този параграф комисията увеличи от 40.000.000 лв. на 110.000.000 лв.

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 26, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете)

§ 27. Възстановяване на гр. Видин и гр. Оряхово; изработване и прилагане на планове; покупка, поправка, поддържане и превоз на материали, инструменти и сечива, пособия, уреди, палатки, легла и др.; наемане инженери, архитекти, техници, фигуранти, чертожници, работници и др.; превозни средства; горивни и смазочни материали и др. (чл. 3 от закона за възстановяване на гр. Видин); постройка фурни-комбинат със силос; помощ — 80.000.000 лв. на Видинската община, чл. 21 от закона за възстановяването на гр. Видин — 15.000.000 лв.“

В текста на този параграф комисията направи следните изменения: на осмия ред след думата „Видин“ думите „постройка фурни-комбинат със силос“ се заличават; на деветия ред цифрата 8.000.000 лв. се намалява на 4.000.000 лв. Кредитът остава същият.

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 27, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): След § 27 комисията постави ново заглавие: (Чете) „В. Отдел водоснабдяване и канализация“.

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат заглавието, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете)

§ 28. Водоснабдяване и канализация:
а) напрана и поправка на водопроводи; канализация на населени места и на държавни сгради, имоти, складове и стопанства; наемане специалисти майстори и работници; купуване, превозване, изпитване и пазене на водопроводни, канализационни и други материали; покупка, поправка, поддържане на превозни средства и на сечива, инструменти и уреди, необходими при водоснабдяване и при канализационни строежи; сонли, помпи, мотори, маркучи, гумени ботуши и др.; машини и части за тях; горивни, смазочни, монтажни и изолационни материали; за отчуждаване на частни имоти и води; обезщетения на частни стопани за нанесени повреди на полските им имоти, на сгради и пр. при напрана каптажи, водопроводи и канализация; плащания на предприятия, възложени през текущата и минали години — 70.000.000 лв.

б) Помощи на бедни общини за водоснабдяване и канализация — 10.000.000 лв. — 80.000.000 лв.“

В последния ред на буква „а“ комисията промени цифрата 70.000.000 лв. на 80.000.000 лв. и в края на буква „б“ цифрата 10.000.000 лв. става 50.000.000 лв. Кредита от 80.000.000 лв. комисията увеличи на 130.000.000 лв.

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 28, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 29)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 29, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 30)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 30, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 31)

Комисията намаля кредита по този параграф от 300.000.000 лв. на 180.000.000 лв.

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 31, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): В тази буква „Б“ текстът за общия сбор се допълва така: „Всичко по букви Б и В“. Цифрите на сборовете остават същите.

Буква „В“ става буква „Г“. (Чете § 32)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 32, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете)

„§ 33. Храна на трудоваците, шофьорите, трудовите подофицери и офицери; разходи по приготвяне на храната и хляба; набавяне на кухненски и други съдове, чували, кантари, походни кухни и поправки на същите; постройка и поддържане на кухни, фурни, столове, складове за припаси; наемане зеленчукови градини, обезавеждане и поддържане на същите; приготвяне на консерви — 4.000.000 лв.“

На втория ред от този параграф, след думите „и офицери“, комисията прибави следните думи: „и чиковници“, и после следва точката и запетаята. Кредитът се увеличава от 4.000.000 лв. на 6.000.000 лв.

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 33, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 34)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 34, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 35)

Комисията намали кредита по този параграф от 3.000.000 лв. на 2.000.000 лв.

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 35, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 36)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 36, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): (Чете § 37)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 37, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков: В тази буква „Г“ текстът за общия сбор се допълва така: „Всичко по буква „Г“, и цифрата в крайната графа от 11.650.000 лв. става на 12.650.000 лв.“

Буква „Г“ става буква „Д“. (Чете § 38)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 38, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): Буквата „Г“ в текста за сбора става буква „Д“. В заглавието пред § 39 буквата „Д“ става буква „Е“. (Чете § 39)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 39, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): Буквата „Д“ в текста за сбора става буква „Е“.

Заглавието пред § 40 се изменя така: (Чете) „Ж. Отдел узаконяване заведения и инсталации“. (Чете § 40)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 40, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): § 41 се заличава.

В тази буква „Ж“ в текста за общия сбор буквата „Е“ става буква „Ж“ и цифрата в крайната графа от 85.000.000 лв. става на 30.000.000 лв.

§ 42 става § 41. В заглавието пред § 41 буквата „Ж“ става буква „З“. (Чете § 42, който става § 41).

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 41, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): § 43 става § 42. (Чете)

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 43, който става § 42, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): § 44 става § 43. (Чете)

„§ 43. Направа и поддържане пътищата и съоръженията, включени в мрежата на държавните пътища.“

Направа, проучване, поправка и поддържане на пътищата и съоръженията по тях, включително доставката на необходимите пътни и взривни материали.

Построяване и поддържане на служебни и жилищни помещения и обезавеждането им с инвентарни предмети, инструменти, уреди и инсталации, отопление и осветление, включително и за държавните каменни кариери.

Залесяване, затревяване и строеж на крайпътни чешми.

Доставка и поддържане на всички видове пътни машини, уреди, инструменти, фургоны, резервоари и други инсталации, домакински и кухненски пособия, бараки, палатки, горивни и смазочни материали за машините и др.

Превозни средства (моторни и др.), поддържането им, превоз по б. д. ж.; ж.-п., митнически и други такси и глоби.

Издръжка и прехрана на работни групи, включително и тези от трудовите войски и от временната трудова повинност.

Изплащане труда на затворниците работници в кариерите по 20 лв. одному за отработен ден, внесени на Министерството на правосъдието в материали, ломени камъни и павета.

Допълнителна храна и облекло, давано на специалистите за творчески и усърден труд, съгласно специалната наредба.

Наем за използване частни кариери и обезщетение за извадените строителни материали.

Изплащане възнаграждение за работи, извършени от частни технически лица.

Осигуровки и застраховки на постройките, инсталации, материали и др.

Изплащане: изгубени процеси, предприятия през настоящата и минали години; работи, извършени през минали години.

Възнаграждение на временен персонал по щат, одобрен от Министерския съвет.

Храна на кантонерите и огнярите на ден до 30 лв., на надзирателите до 40 лв., на пикьорите, шофьорите, машинистите до 60 лв., на техници със средно образование и на секционни инженери до 70 лв.; възнаграждение вместо пътни и дневни пари в района на инженерството на машинистите и шофьорите на камиони по 150 лв., а на огнярите по 135 лв. дневно за дните, през които са на работа или на път с машините вън от населения пункт, в който се намира инженерството, като през това време порционни пари не получават.

Погашение на лихви и заеми, сключени за сметка на фонд „Пътища“ — 125.000.000 лв. — 2.300.000 лв.“

Четиринадесета алинея доби следната нова редакция: (Чете)

„Храна на кантонерите, огнярите, надзирателите, шофьорите, машинистите, пикьорите, техниците със средно образование и секционните инженери по размер, определен от Министерския съвет; възнаграждение вместо пътни и дневни пари в района на инженерството на машинистите и шофьорите на камиони по 150 лв., а на огнярите по 135 лв. дневно за дните, през които са на работа или на път с машините вън от населения пункт, в който се намира инженерството, като през това време порционни пари не получават.“

Кредитът по този параграф от 2.300.000.000 лв. се увеличава на 2.515.000.000 лв.

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 44, който става § 43, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Вучков (з): Всичко по бюджета за разходите по Министерството на обществените сгради, пътищата и благоустройството за 1946 бюджетна година 4.345.000.000 лв.

Председателстващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които са съгласни с общия кредит за разходите по Министерството на обществените сгради, пътищата и благоустройството през 1946 бюджетна година, в размер на 4.345.000.000 лв., да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема. (Народните представители стават прави и продължително ръкопляскат)

Г-да народни представители! Поради това, че ни предстои в най-скоро време да гласуваме всички бюджети на отделните министерства, включително и закона за бюджета на държавата, председателството на Народното събрание, в съгласие с правителството, прави предложение, г-да народните представители да се съберат следващото заседание на Народното събрание да стане утре, събота, 16 т. м., в 15 ч.

Тия от г-да народните представители, които са съгласни с това предложение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Председателството предлага, в съгласие с правителството, за утрешното заседание на Народното събрание следния дневен ред:

Първо четене на законопроектите:

1. За учредяване на „Съветско-българско младежко дружество“.
2. За заменяване кръстелните свидетелства с други документи на гражданското състояние.

3. Доклад на бюджетарната комисия по бюджетопроектите за разходите през 1946 г. на: а) Министерството на търговията и продоволствието; б) Земеделието и държавните имоти; в) Електрификацията, водите и природните богатства; г) Индустрията и запаяните; д) разните фондове на държавата; е) Финансите; ж) Дирекция на държавните дългове; з) Върховната и областните сметни палати; и) Българската православна църква.

4. Доклад на бюджетарната комисия по бюджетопроекта за приходите на държавата за 1946 бюджетна година.
Второ четене на законопроектите;

Председател: ВАСИЛ КОЛАРОВ

5. За бюджета на разните фондове на държавата за 1946 бюджетна година.

6. За бюджета на държавата за 1946 бюджетна година.

7. Одобрение решенията на прошетарната комисия, протоколи № № 4 и 5.

Който са съгласни с предложения дневен ред, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Обявявам заседанието за закрито.

(Закрито в 21 ч. 5 м.)

Подпредседател: ПЕТЪР ПОПЗЛАТЕВ

Секретари: { КОСТАДИН ТРЕНДАФИЛОВ
СТЕФАН СТЕФАНОВ

Началник на Стегнографското отделение: ДОНЧО ДУЖОВ